

НАМ – 138 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

* * *

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість, нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення. Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість. Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми, які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.

Видається з 1 січня 1994 року

№ 552

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 01-16 ЛИПНЯ 2018 РОКУ**

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-червень 2018 року

*Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України*

За січень-червень 2018 року, за оперативними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 79873,2 млн кВтг, що на 1527,2 млн кВтг, або на 1,9% більше, ніж за 6 місяців 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 23775,6 млн кВтг, що на 4321,1 млн кВтг, або на 22,2% більше, ніж за 6 місяців 2017 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 6284,8 млн кВтг, що на 561,5 млн кВтг, або на 9,8% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 40033,2 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 5583,5 млн кВтг, або на 12,2%. Гідроелектростанціями та гідроакмулюючими електростанціями за 6 місяців 2018 року вироблено 7847,5 млн кВтг, що на 1907,8 млн кВтг, або на 32,1% більше, ніж за 6 місяців 2017 року.

Виріток ТЕС та ТЕЦ за 6 місяців 2018 року від загального по ОЕС склав 37,6%, виробіток електроенергії АЕС склав 50,1%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 9,8%. За 6 місяців 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 32,1%, 58,2% і 7,6%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 6 місяців 2018 року склало 705,4 млн кВтг, що на 18,8 млн кВтг, або на 2,6% менше, ніж за 6 місяців 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 6 місяців 2018 року склало 1226,7 млн кВтг, що на 339,1 млн кВтг, або на 38,2% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 6 місяців 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 13841,8 тис. Гкал, що на 935,8 тис. Гкал, або на 7,3% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	6 місяців 2017 року		6 місяців 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виріток електроенергії – всього	78346,0	100,0	79873,2	100,0	1527,2	1,9
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	25177,8	32,1	30060,4	37,6	4882,6	19,4
ТЕС ГК - всього	19454,5	24,8	23775,6	29,8	4321,1	22,2
ТЕЦ та когенераційні установки	5723,3	7,3	6284,8	7,9	561,5	9,8
ГЕС та ГАЕС, з них:	5939,7	7,6	7847,5	9,8	1907,8	32,1
ГЕС	5148,7	6,6	7083,3	8,9	1934,6	37,6
ГАЕС	791,0	1,0	764,2	1,0	-26,8	-3,4
АЕС	45616,7	58,2	40033,2	50,1	-5583,5	12,2
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	887,6	1,1	1226,7	1,5	339,1	38,2
Блок-станціями та інш. джерелами	724,2	0,9	705,4	0,9	-18,8	-2,6

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-червеня 2018 року склав 12972,6 тис. тонн, що на 1317,0 тис. тонн більше, ніж за 6 місяців 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – 9813 тис. тонн, що на 483,4 тис. тонн менше, ніж за 6 місяців минулого року. Витрати вугілля склали 13044,9 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.07.2018 р. – 1973,7 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.07.2018 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1973,7 тис.тонн, що на 669,6 тис.тонн менше, ніж у минулому році (2643,3 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 6 місяців 2018 року спожито 104,9 тис. тонн, що на 184,9 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.07.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 43,3 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 6 місяців 2018 р. становило 2436,6 млн куб.м, що на 338,4 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 96,6 млн куб.м, що на 13,8 млн куб. м більше, ніж за 6 місяців 2017 р.

Станом на 01.07.2018 в українських підземних сховищах газу знаходилось близько 11188,2 млрд куб. м природного газу, що на 0,353 млрд куб. м, або на 3,1% менше порівняно з 01.07.2017 р. Відбір газу за 6 місяців склав 7,260 млрд куб. м.

За 6 місяців 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 76755,7 млн кВтг, що на 2104,4 млн кВтг, або на 2,8% більше, ніж за 6 місяців 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склав 61361,0 млн кВтг, що на 1792,4 млн кВтг, або на 2,8% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 6 місяців 2018 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	76755,7	2104,4	2,8		
Споживання ел.ен. (нетто)	61361,0	1792,4	3,0	100	100
у тому числі:					
1.Промисловість	25915,8	1094,7	4,8	41,7	42,2
у тому числі:					
Паливна	1784,5	-56,3	-3,3	3,1	2,9
Металургійна	14822,8	639,8	4,6	23,8	24,2
Хімічна та нафтохімічна	1560,8	322,9	30,4	2,1	2,5
Машинобудівна	2103,5	85,3	4,6	3,4	3,4
Будів.матеріалів	1060,8	-12,5	-0,8	1,8	1,7
Харчова та переробна	2141,7	16,8	1,8	3,6	3,5
Інша	2441,7	98,6	4,8	3,9	4,0
2.Сільгоспспоживачі	1829,8	112,2	7,6	2,9	3,0
3.Транспорт	3504,3	-57,1	-1,0	6,0	5,7
4.Будівництво	503,2	36,3	8,1	0,8	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	7830,0	220,3	2,9	12,8	12,8
6.Інші непромисл. споживачі	3451,0	220,7	7,6	5,4	5,6
7.Населення	18326,8	165,4	0,6	30,5	29,9

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 4,5%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 26,1%), машинобудівною промисловістю (на 4,2%), будівництвом (на 7,8%) та іншими непромисловими споживачами (на 6,8%).

Видобуток вугілля. За 6 місяців 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **16,49 млн тонн** вугілля, що на 22,2 тис. тонн (або на 0,1%) менше порівняно із січнем-червнем 2017 року. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **13,29 млн тонн**, він збільшився на 294,3 тис. тонн (або на 2,3%), коксівного – склав **3,2 млн тонн**, що менше на 316,5 тис. тонн (або на 9,0%).

Упродовж січня-червня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **2,16 млн тонн**, що на 208,3 тис. тонн (або на 8,8%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля збільшився на 1,4 тис. тонн (або на 0,1%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 209,7 тис. тонн (або на 46,5%), а видобуток відповідно склав **1,92 та 0,24 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **1,098 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **10,2 млрд куб. м** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,973 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 10,3 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 6 місяців 2018 року **0,932 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2017 р. – 0,973 млн тонн) і **8,0 млрд куб. м** газу (у 2017 р. – 8,1 млрд куб. м).

Інші підприємства за 6 місяців 2018р. видобули **137,1 тис.тонн** нафти з газовим конденсатом (у 2017р. – 118,9 тис.т) і **2,1 млрд куб.м** газу (у 2017р. – 2,2 млрд куб.м).

Постачання і переробка нафти. У січні-червні 2018 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 387,0 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-червні 2018 року склав 234,1 тис. тонн, що на 5,1 % менше обсягу переробки у січні-червні 2017 року.

У січні-червні 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

За 6 місяців 2018 р. Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 36,8 тис. тонн, що на 2,3% менше;
- дизельного палива – 42,7 тис. тонн, що на 9,4% менше;
- мазуту – 13,2 тис. тонн, що на 19,5% менше у порівнянні з січні-червні 2017р.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-червні 2018 року були завантажені в середньому на 50,4% (у січні-червні 2017 року на 54,1 %).

Транспортування нафти. У січні-червні 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 року на 395,0 тис. тонн (або на 5,1%) і склав **7365,0 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано **6359,0 тис. тонн**, що на 6,4% (або на 438,0 тис. тонн) менше порівняно із аналогічним показником 2017 року, а для потреб України – **1006,0 тис. тонн**, що на 4,5% (або на 43,0 тис. тонн) більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-червень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 86,2%, а на нафтопереробні підприємства України – 13,8%.

Аналіз сплати за спожиту електроенергію за січень-червень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-травень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **93,1 млрд грн.**, оплата становила **91,9 млрд грн.**, або **98,7%**.

Вище середнього показника (**98,7%**) розрахунки за відпущену споживачам за 6 місяців 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (100,2%), Волинській (100,2%), Дніпропетровській (на 100,9%), Житомирській (на 100,9%), Закарпатській (на 103,5%), Івано-Франківській (на 100,4%), Київській (на 99,7%), Кіровоградській (на 103,9%), Миколаївській (на 100,6%), Одеській (на 101,3%), Полтавській (на 100,4%), Рівненській (на 99,1%), Тернопільській (на 99,1%), Харківській (98,9%), Херсонській (на 102,3%), Хмельницькій (на 100,8%), Черкаській (на 101,0%), Чернівецькій (на 100,8%), Чернігівській (на 99,5%) областях.

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-травні 2018 році енергію проведені у Донецькій (90,9%), Запорізькій (на 96,8%), Луганській (на 83,7%), Львівській (на 95,8%), Сумській (на 95,3%) областях, м.Київ (97,6%), АР Крим (на 0,0%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-червень 2018 р., за оперативними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **105,7 млрд грн.**, а сплачено за неї **106,8 млрд грн.** або **101,0%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 18 енергопостачальна компанія за регульованим тарифом.

У повному обсязі розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 6 місяців 2018 року Волинсьобленерго (на 101,6%), Дніпровські електромережі (на 102,6%), Донецькі електромережі (на 112,0%), Закарпаттяобленерго (на 106,8%), Запоріжжяобленерго (на 104,6%), Київобленерго (на 102,8%), Київські електромережі (на 104,8%), Кіровоградобленерго (на 100,4%), Львівобленерго (на 100,1%), Миколаївобленерго (на 101,2%), Полтаваобленерго (на 103,5%), Харківобленерго (на 103,4%), Хмельницькобленерго (на 101,9%), Чернівціобленерго (на 104,3%), Черкасиобленерго (на 100,4%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 107,3%), Луганське енергетичне об'єднання (на 111,2%), Енергія-Новий Розділ (на 103,1%),

Нижче 100% показника по розрахунках з оптовим ринком енергопостачальних компаній розрахувались за куповану електричну енергію: Вінницяобленерго (на 97,4%), Житомиробленерго (на 97,9%), Сумиобленерго (на 99,1%), Тернопільобленерго (на 95,1%), Одесаобленерго (на 99,7%), Прикарпаттяобленерго (на 97,8%), Рівнеобленерго (на 97,4%), Чернігівобленерго (на 98,3%), Атомсервіс (на 99,9%), Херсонобленерго (на 98,3%), Регіональні електричні мережі (на 42,6%), Укрзалізниця (на 99,5%), ПЕМ-Енерговугілля (на 19,9%), Енергія-Новояворівськ (на 98,3%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-червень 2018 р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **93,1 млрд грн.**, а сплачено за неї **91,9 млрд грн.** або **98,7%**.

Повністю розрахувалися за електричну енергію споживачі 16 енергопоста-

чальних компаній: ПАТ «Вінницяобленерго» (100,2%), ПрАТ «Волиньобленерго» (102,2%), АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» (100,5%), АТ «ДТЕК Донецькі електромережі» (107,3%); АТ «Житомиробленерго» (100,9%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (103,0%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (101,7%), АТ «Миколаївобленерго» (100,6%), АТ «Одесаобленерго» (101,3%), ПАТ «Полтаваобленерго» (100,4%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (100,9%), АТ «Херсонобленерго» (102,3%), АТ «Хмельницькобленерго» (100,8%), ПАТ «Черкасиобленерго» (101,0%), АТ «Чернівціобленерго» (100,8%), ПАТ «Чернігівобленерго» (99,5%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (102,7%).

Вище середнього рівня (**98,7%**), але нижче 100% розраховались споживачі з енергопостачальними компаніями за 6 місяців 2018 року: ПрАТ «Київобленерго» (99,8%), ПрАТ «Львівобленерго» (97,7%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (99,1%), ВАТ «Тернопільобленерго» (99,1%), АК «Харківобленерго» (98,9%),

нижче середнього рівня (**98,7%**) розраховались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ПАТ «Запоріжжяобленерго» (97,2%), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (97,6%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (97,8%), ПАТ «Сумиобленерго» (95,3%); ДП «Регіональні електричні мережі» (39,5%); ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (18,7%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-червень 2018 р. Всього сплачено складало **104,29 млрд грн.** при товарній продукції **103,18 млрд грн.,** або **101,1%.**

За оперативними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 101,9% (25267,4 млн грн), «Центренерго» – 99,1% (9402,5 млн грн), «Дніпроенерго» – 105,3% (10334,3 млн грн), «Донбасенерго» – 101,7% (3324,8 млн грн), «Західенерго» – 103,9% (16 035,0 млн грн), «Східенерго» – 102,4% (8 760,9 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 110,8% (1679,4 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 93,5% (3073,3 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 98,4% (3650,7 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 237,0 тис. грн, інші електростанції – 95,7% (16549,6 млн грн), у тому числі: теплоелектроцентралі – 103,4% (9332,8 млн грн), виробники альтернативної е/е – 87,3% (7151,8 млн грн), Укргазвидобування - 103,8% (45604,1 тис. грн.), НЕК «Укренерго» - 104,1% (3 330,0 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата складала 101,47 млрд грн при товарній продукції 100,42 млрд грн або 101,0%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-червень 2018 року склали **82,5 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 84,8 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **46,8 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 52,7 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **18,2 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 17,7 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **7,260 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 4,125 млрд куб.м).

За січень-червень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **42,488 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 45,703 млрд куб.м).

Імпорт газу за 6 місяців 2018 року склав **4,4 млрд куб. м.**

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами галузей ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **6636,6 млн грн** капітальних вкладень за січень-червень 2018 року, що на **64,4%** більше аналогічного показника 2017 року.

В енергетиці освоєно **6623,4 млн грн.** капітальних вкладень, що на **64,9%** більше аналогічного періоду 2017 року.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

У вугільній галузі освоєно **13,2 млн грн** капітальних вкладень, що на **34,3%** менше порівняно з аналогічним показником 2017 року.

З Державного бюджету на січень-червень 2018 року передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» у сумі **192,3** млн гривень.

Фактично у січні-червні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **165,9** млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 41,2 млн грн.,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 8,0 млн грн.,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 116,7 млн грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за травень 2018 р.

Атомні електростанції. У червні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **6613,9** млн кВтг, що на 133,0 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у червні 2018 р. становив **66,2%**, що на 1,4 % менше показника 2017 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-червні 2018 р. становила 50,1%. До Енергоринку за 6 місяців 2018 р. відпущено 400033,2 млн кВтг електроенергії, що на 5 583,5 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 р. зафіксовано 11 порушень у роботі АЕС (на РАЕС-1, ХАЕС-4, ЮУАЕС-1 та ЗАЕС-4). У відповідному періоді 2017 р. – 6 порушень (на РАЕС-3, на ЗАЕС-3). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У червні 2018 р. не відбувалось постачань свіжого та вивезень відпрацьованого ядерного палива. З початку 2018 р. відбулося 6 поставок свіжого ядерного палива: 3 від компанії «Вестінгауз» і 3 від АТ «ТВЕЛ», 1 вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;
- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Станом на 09.07.2018 виконуються:

- 3 середніх ремонтів – РАЕС №3, ЗАЕС №4, ЮУАЕС № 3;
- 2 капітальних ремонтів – ЗАЕС №5, РАЕС №4.

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС з 01.01.2018 становить **54,03 коп.** за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 28.12.2017 № 1488.

Товарна продукція. У червні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4071,81 млн грн., що на 417,25 млн грн. більше, ніж у червні 2017 р.

У червні 2018 р. з Енергоринку оплачено 3528,98 млн грн., що на 473,83 млн грн. менше, ніж у червні 2017 р. Відсоток оплати у червні 2018 р. склав 86,67%, у червні 2017 р. – 109,53%. З початку 2018 р. – 101,88%, з початку 2017 р. – 94,66%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 09.07.2018 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У червні 2018 року вироблено **72,2 тонн уранового оксидного концентрату на суму 215,2 млн грн.**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 19,2 тонн більше. З початку 2018 року вироблено 600,9 УОК на суму 1836,7 млн грн., що порівняно з відповідним періодом минулого року на 104,7 тонн більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 09.07.18 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» вироблено 54,5 тонн основної продукції (іонообмінні смоли), на суму 8,97 млн грн. У червні та з початку 2017 року ДП «Смоли» вироблено 67,4 тонн іонообмінних смол на суму 16,062 млн грн...

Станом на 09.07.18 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міненерговугілля від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На **теплових електростанціях енергогенеруючих компаній** відремонтувати всіма видами ремонтів 64 (10530 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 38 (10530 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 16 (3685 МВт) енергоблоків.

На **теплових електроцентралях** виконати всіма видами ремонти 9 (1670МВт) енергоблоків, 13 (2027 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та

10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 10.07.2018 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній поточним ремонтом відремонтовано 24 (7 062 МВт) енергоблока.

У ремонті перебувають 14 (3 172 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 3 (805 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 4 (927 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 7 (1405 МВт) енергоблоків.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 30.09.2018 знаходиться енергоблок ст. № 1 (175 МВт) та по 31.12.2018 енергоблок ст. №6 Зміївської ТЕС; в термін до 31.12.2018 енергоблок № 3 Трипільської ТЕС.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 4 (710 МВт) енергоблока, 6 (10 т/год) парових котлів, 2 (56 МВт) турбоагрегат.

На теплових електроцентралях в ремонті знаходяться 3 (610 МВт) енергоблока, 7 (1407 т/год) парових котлів, 4 (300 Гкал/год) водогрійних котлів та 5 (125,8 МВт) турбоагрегатів.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 11 (582,5 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 10 (772,1 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 09.07.2018 на **атомних електростанціях** виконано:

6 планово-попереджувальних ремонтів, з них:

- 2 капітальні ремонти – енергоблоків ЗАЕС №6 та ХАЕС №1;
- 4 середні ремонти – енергоблоків РАЕС №1, 2, ЗАЕС №2 та ЮУАЕС № 2;
- 5 позапланових поточних ремонтів енергоблоків ХАЕС №2, 1 і ЗАЕС №6 та ЮУАЕС № 2;

1 плановий поточний ремонт – ЗАЕС № 2.

Станом на 09.07.2018 згідно з графіком ремонтів виконуються:

- 3 середніх ремонтів - енергоблоки РАЕС № 3, ЗАЕС № 4 та ЮУАЕС № 3.
- 2 капітальних ремонтів - ЗАЕС № 5, РАЕС № 4.

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн.**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн., амортизації – 691,8 млн грн., кредитних коштів – 1238,4 млн грн., доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн.; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн.**

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн.**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн.**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн.**

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 5 місяців 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 4,3% та складає 23,8%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 150 МВт – 42,7 % (у 2017 році – 34,6 %). По блокам потужністю 250 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 41,6 % (у 2017 році – 39,1 %), по блокам потужністю 200 МВт – 38,1 % (у минулому році – 33,3 %), по блокам потужністю 100 МВт – 30,3 % (у минулому році – 32,9 %), по блокам потужністю 300 МВт – 20,3 % (у 2017 році – 16,3%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 1,9 %, по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 3,0 %, по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 2,7 %, по ПАТ «Центренерго» на 5,1 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 32,3 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 5 місяців 2018 року складають **405,2 г/кВтг**, що на **2,3 г/кВтг** більше, ніж за відповідний період 2017 року (402,9 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за п'ять місяців 2018 р. **386,4 г/кВтг**, що більше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **4,2 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

За січень-червень 2018 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 10558 грн. *(збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 23,9%);*
- атомно-промисловий комплекс – 16967 грн. *(більше на 27,6%);*
- нафтогазовий комплекс – 7748 грн. *(більше на 24,4% до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);*
- вугільна галузь – 16967 грн. *(більше на 27,6% для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України).*

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.07.2018 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **283,6 млн грн** і збільшилась з початку року на **133,0 млн грн (або на 88,3%)**, у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 10 379,3 тис. грн (на 64,1%); атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 612,8 тис. грн (на 46,7%); вугільна галузь – збільшилась на 121625,5 тис. грн (на 93,5%); нафтогазовий комплекс – збільшилась на 395,3 тис. грн (на 13,0%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-травень 2018 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **7,3 млрд кВтг** або **11,8 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,2 млрд кВтг**, або на **0,2 в.п.** (7,1 млрд кВтг або на 11,6 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 5 місяців 2018 рік становила **8,41 млрд кВтг** або **13,6%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,06 млрд кВтг** або на **0,7%** у порівнянні з минулим роком (8,35 млрд кВтг або 13,6% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат за п'ять місяців 2018 року по Міненерговугілля склала – 1,1 млрд кВтг або -1,9% від загального відпуску електроенергії в мережу (-1,2 млрд кВтг або -1,9% у минулому році). За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 5 місяців 2018 року заощаджено **70,9 млн кВтг** електроенергії (**79,1 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-червень 2018 року на **експорт передано 3135,1 млн кВтг електроенергії**, що на 28,6 млн кВтг або на 0,9% менше, ніж за 6 місяців 2017 р. За оперативними даними, 3135,1 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За 6 місяців 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **42,5 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2017 р. – 45,7 млрд куб. м).

Станом на 01.07.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **11,1 млрд куб. м природного газу**, що на 0,353 млрд куб. м, або на 3,1% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 6 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **7374,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 372,1 тис. т (або на 4,8 %), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **6358,5 тис. тонн**, що на 438,8 тис. т (або на 6,5%) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., а для потреб України – більше на 66,7 тис. т (або на 7%) і склало **1015,5 тис. тонн**.

За січень-червень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 86,2%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 13,8%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 01 до 16 липня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”, “КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”, “Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”, а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа, ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег, UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

ГлавКом, 03.07.2018

Із інтерв’ю з Головою НКРЕКП Оксаною Кривенко: Я сама можу кран поміняти, сантехніку відремонтувати, замок врізати (ІНТЕРВ'Ю)

Николай Підвезенний, Наталка Прудка

Я працюю в Комісії 17 років. Основні принципи та підходи до регулювання всіх сфер паливно-енергетичного комплексу практично однакові. Є деякі технічні та технологічні нюанси та відмінності, але в них теж розібратися нескладно. В мене дві вищі освіти – економічна і технічна.

Ми між п’ятіркою членів НКРЕКП охопили всі сфери регулювання і проговорили, хто чим хотів би займатися, як доцільно це зробити, щоб одразу ефективно включитися в роботу, не тягнути, а готувати всі потрібні рішення.

Я залишила за собою нафтогазову сферу, щоб не гаяти часу та якомога швидше включитися в роботу. Також я курую юридичний департамент, він завжди за головою, та інші адміністративні питання. **Дмитро Коваленко** курує управління енергоринку і департамент електроенергетики; **Олена Антонова** – питання стратегічного розвитку та роздрібний ринок електроенергетики; **Олександр Формагей** – ліцензування і ліцензійний контроль, а **Євген Магльованний** – питання теплопостачання, водопостачання, водовідведення та поводження з побутовими відходами.

Відразу після виходу указу президента про призначення п’ятьох нових членів НКРЕКП, звичайно, всі вони приїхали в Комісію, тож фізично неможливо було не побачитися, оскільки на той час **Дмитро Володимирович Вовк** ще був на роботі (наказ про його звільнення опублікували пізніше). Представлення нового складу Комісії відбулось 1 червня, коли більшість з нас вже звільнилась з попередніх місць роботи та внутрішніми наказами НКРЕКП були прийняті на роботу. Представлення зробив **Руслан Машляківський** (член Комісії попереднього складу).

В експертному середовищі перед вашим призначенням ходили чутки, що саме ви можете очолити Комісію.

- Ми можемо заявити позицію, яка відповідає нашому законодавству: **законом про ринок газу передбачено, що не має бути вертикально інтегрованої компанії (НАК «Нафтогаз»).** Має бути незалежний оператор ГТС. Давно є рішення уряду щодо створення нового оператора на базі «Магістральних газопроводів України».

Затверджено план реструктуризації «Нафтогазу», передбачено створення ПАТ «Магістральні газопроводи України», якому потрібно передати майно, що

використовується для транспортування газу ПАТ «Укртрансгаз». Відповідно до транзитного контракту, дійсно, його контрагентами є «Газпром» і «Нафтогаз». Все. А «Укртрансгаз» виконує функцію транспортування виключно на договірних засадах з «Нафтогазом», а не з «Газпромом».

- З преси мені відомо, що «Нафтогаз» вважає рішення Стокгольмського арбітражу своєю «інтелектуальною власністю». Ми декілька разів спрямовували в «Укртрансгаз» письмові запити з проханням надати розрахунки тарифів на транспортування природного газу для точок входу і виходу, у тому числі для транскордонних точок, просили надати свої плани на обсяги та потужності транзиту, але вони жодного разу нічого не відповіли. Розрахунків не надали.

В Енергетичній стратегії до 2035 року для збереження транзиту газу територією України передбачено перенесення точок прийому-передачі блакитного палива із західного кордону на схід.

Без процедури добового балансування це реалізувати неможливо. Тому що один із кроків – це створення віртуальної торгової точки, наприклад на базі компресної станції «Ромни» (Сумське лінійне виробниче управління магістральних газопроводів, яке транспортує понад 80% російського газу із Росії в Європу), яка стоїть з іншої сторони від газовимірювальної станції «Суджа» (Курська обл.). Європейці не зможуть прийти і користуватися нашою інфраструктурою, тому що інструментарій їм незрозумілий. Блокування запровадження добового балансування, скоріше за все, штучно створено руками «Нафтогазу». Це наше припущення. Тому що «Укртрансгаз» мав би вже в тестовому режимі з 1 травня запустити інформаційну платформу.

- В рамках робочої групи ми спілкувалися з Українською газовою біржою, яка зацікавлена розвивати ринок газу. Біржі якраз і створюють конкуренцію на ринку. І на них виставляються наші внутрішні газовидобувники – і маленькі компанії, і «Укргазвидобування». Але добовим балансуванням не передбачено, що виключно на біржі може купуватися газ для балансування. Купувати можна також і у того ж НАК «Нафтогаз».

Зараз ми хоч трохи фінансово незалежні і вже краще почуваємося, але **фінансування Комісії йде зі спецфонду державного бюджету та у зв'язку з тим, що в нашому бюджеті не передбачено фінансування на медійну підтримку, ми доносимо інформацію через наш сайт та шляхом публічних дискусій, відкритих обговорень.**

... З початку 2018 року НКРЕКП запровадила RAB-тарифи з метою залучення інвестицій у відновлення розподільчих енергомереж. Але перед тим обленерго були переоцінені в рази, особливо різко підскочила вартість приватних обленерго. І тепер їхній прибуток (12,5%) нараховуватиметься на переоцінені активи. Наприклад, вартість активів приватної «ДТЕК Донецькобленерго» до приватизації була 575 млн грн, а після переоцінки – 8 млрд грн. Отже, доходи компанії тепер зростуть в рази, тому що різко зростуть тарифи для споживачів.

Я сподіваюсь, що дійсно запрацює ринок електроенергії і тоді в Комісії більше не буде повноважень регулювати оптову ціну, вона буде формуватися на ринку. Ми будемо регулювати тільки монополістів. Але дійсно залишиться проблема з побутовим споживачем. Я думаю, один із шляхів, на який піде уряд (це передбачено законом про електричну енергію), - це покладання спеціальних обов'язків на кшталт того, як це запроваджено на газовому ринку. Такий обов'язок

має передбачати, що, наприклад, для побутових споживачів, постачається електрична енергія за умовно «пільговою» ціною, а різниця між ринковою ціною та ціною, що постачається побутовому споживачу, покривається відповідно до визначеного урядом Порядку.

З інтерв'ю у повному обсязі можна ознайомитись за посиланням: <https://glavcom.ua/economics/finances/noviy-golova-nkrekp-oksana-krivenko-ya-sama-mozhu-kran-pominyati-vidremontuvati-santehniku-vrizati-zamok-509375.html>

УНН, УНІАН, Бизнес.Цензор.Нет, Укррудпром, Електровести, 10.07.2018

НКРЕКП позапланово перевірить «ДТЕК Київські електромережі» та «Укртрансгаз»

Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг проведе позапланові перевірки компаній “ДТЕК Київські електромережі” та “Укртрансгаз”. Відповідні рішення були ухвалені на засіданні регулятора.

Зокрема, як зазначається в обґрунтуванні до проекту постанови “Про проведення позапланової перевірки ПрАТ “ДТЕК Київські електромережі” компанія сама звернулася до комісії із проханням провести позапланову перевірку щодо дотримання ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та постачання електричної енергії за регульованим тарифом та законодавства у сфері енергетики, за період з 1 січня 2017 року по 31 грудня 2017 року ПАТ “Київенерго”, правонаступником якого є “ДТЕК Київські електромережі”.

НКРЕКП схвалила постанову про проведення позапланової перевірки.

Щодо “Укртрансгазу”, то в обґрунтуванні до проекту постанови “Про проведення позапланової перевірки АТ “Укртрансгаз” зазначається, що НКРЕКП отримала звернення від “Херсонгазу”, “Рівнегазу”, “Вінницягазу”, “Української енергетичної біржі” та “СумиГаз збуту” щодо порушення Оператором ГТС “Укртрансгазом” вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201.

При розгляді цих звернень НКРЕКП виявила ознаки порушень, в тому числі вимог постанови НКРЕКП від 27.12.2017 № 1437 “Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП щодо впровадження добового балансування на ринку природного газу та процедури розробки, подання і затвердження Плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років”.

4 липня Державна регуляторна служба погодила проведення позапланової перевірки щодо додержання “Укртрансгазом” вимог Ліцензійних умов з транспортування.

Интерфакс-Украина, Укррудпром, 04.07.2018

Нардепи оскаржили в суді підвищення тарифів на електроенергію на підставі формули «Роттердам +»

Група народних депутатів України звернулася до Окружного адміністративного суду Києва з позовом щодо рішення Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг України (НКРЕКП) про підвищення ціни на електроенергію на підставі формули «Роттердам +».

«Судовий позов, який ми подали разом із колегами щодо абсолютно шахрайського рішення, яке було прийнято НКРЕКП - енергетичним регулятором - щодо підвищення ціни на електроенергію», - сказала народний депутат з фракції «Самопоміч» **Вікторія Войціцька** в середу в Києві на спільному брифінгу з колегами із фракції **Оленою Сотник**, **Єгором Соболевим**, а також народним депутатом з фракції «Блок Петра Порошенка» **Сергієм Лещенком**.

Вона нагадала, що 28 грудня 2017 року регулятор прийняв рішення про підвищення ціни на електроенергію на 16,2%.

«Основним критичним фактором була формула «Роттердам +», - зазначила **В.Войціцька**.

У свою чергу, **О.Сотник** пояснила: «Ми подали адміністративний позов до суду, за допомогою якого плануємо скасувати відповідне незаконне на нашу думку рішення НКРЕ. Його було ухвалено з порушенням процедур. Ми все виклали в позові». Водночас вона зазначила, що нардепи планують в середу звернутися з клопотанням про забезпечення цього позову, в якому проситимуть суд призупинити відповідне рішення регулятора.

«Тобто призупинити на відрахування збільшення тарифів по всій Україні у зв'язку з тим, що ми вважаємо таке рішення неприйнятними і незаконними», - сказала нардеп.

РБК-Украина, ДеПо.иа, УРА-Информ, 04.07.2018

Кабмін затвердив перелік об'єктів електроенергетики, які підлягають охороні

Кабінет міністрів України затвердив перелік об'єктів електроенергетики, які підлягають відомчій воєнізованій охороні. Відповідне рішення було ухвалено сьогодні, 4 липня 2018 року, у ході засідання уряду.

Так, Кабмін прийняв постанову «Про затвердження переліку особливо важливих об'єктів електроенергетики, у тому числі територій забороненої зони та контрольованої зони гідротехнічних споруд, які підлягають охороні відомчою воєнізованою охороною».

Зокрема, до переліку увійшли НЕК «Укренерго», держпідприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», теплоелектроцентралі, гідроелектростанції, теплоелектростанції, об'єкти Західної, Південної-Західної, Південної, Центральної, Північної, Дніпровської, Донбаської, Кримської електроенергетичних систем.

Нагадаємо, раніше повідомлялося, що Кабмін затвердив перелік будівель, які не підлягають сертифікації енергоефективності.

РБК-Украина, 03.07.2018

Немецкая экологическая организация подала жалобу на «Северный поток-2»

Они требуют немедленного замораживания строительства газопровода.

Немецкая экологическая организация **Naturschutzbund Deutschland** подала жалобу в Федеральный конституционный суд в Карлсруэ на строительство немецкого отрезка газопровода «Северный поток-2». Об этом сообщает Польское радио.

Ранее Высший административный суд Грейфсвальда отклонил аналогичное заявление. «Решение административного суда в Грейфсвальде является скандальным и, на наш взгляд, нарушает конституцию, которая гарантирует право на справедливое судебное разбирательство», - сказал **Ким Детлофф** с немецкого экологического объединения.

Сообщается, что организация отказалась от производства в административном суде и подала конституционную жалобу о немедленном замораживании строительства немецкого отрезка газопровода, пока судьи не решат вопрос.

Ранее сообщалось, что министр иностранных дел Эстонии **Свен Миксер** потребовал остановить строительство немецко-российского газопровода «Северный поток-2». Добавим, что в Министерстве экономики и энергетики Германии не подтвердили сообщение о том, что Берлин получил предварительные гарантии нераспространения санкций Соединенных Штатов Америки (США) против России на проект газопровода «Северный поток-2».

Также сообщалось, что в Дании намерены задержать строительство «Северного потока-2».

<https://www.rbc.ua/rus/news/nemetskaya-ekologicheskaya-organizatsiya-1530628450.html>

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 08.07.2018

Датский крест для «Газпрома»

Игорь Маскалевич

Реальными противниками Nord Stream-2 стали Польша и... достаточно неожиданно — Дания

«Северный поток-2» — идея, близкая к гениальной. Он раскалывает Европу за смешные деньги: несколько миллиардов евро — не та сумма, которая впечатлит экономику любой нормальной страны. Но рассказы о святости общеевропейских интересов и ценностей при столкновении с реальностью сильно поблекли.

Проект однозначно выгоден Германии, которая получает прямую трубу и задешево (десятые доли процента от ее ВВП) становится крупнейшим газовым хабом Европы. Поэтому Берлин мощно и неуклонно продвигает российский проект, заручившись уже и поддержкой союзников. «Северный поток-2» (Nord Stream-2, NS-2) публично поддерживает Австрия, чуть менее открыто — Нидерланды и Бельгия. Позицию дружественного нейтралитета заняли французы и чехи. Все они от российского проекта получают свой кусочек вкусоностей...

Позиция **противников Nord Stream-2** куда более рыхлая, хотя и не бесхребетная. Мнение Украины известно, как и стран Балтии — Латвии, Литвы и Эстонии. Но реально **основными противниками Nord Stream-2 стали Польша, чьи экономические интересы проект прямо задевает, и... достаточно неожиданно — Дания.**

Если раньше датчане медлили с выдачей разрешения для прокладки в своих территориальных водах «Северного потока-2», ссылаясь на сложности процедуры, то теперь прямо говорят о нежелании видеть строительство — до учета интересов Украины. Собственно говоря, давно изготовленные трубы для NS-2 на дно не укладывают именно из-за позиции Копенгагена, упорно не дающего разрешения на прокладку их в своей экономической зоне.

Позиция Дании тем более заслуживает уважения, так как страна проявляет ее в сложный для себя момент. Ее крупнейшее месторождение Тайра (Tyra), дающее до 90% из 4,5 млрд кубометров природного газа, на пару лет выйдет из строя. С конца 2019-го и до лета 2022-го его закроют на полную реконструкцию. Остановка добычи означает для Дании необходимость дополнительного импорта 3,5–4 млрд кубометров газа в год.

И тем не менее Дания проявляет твердость по отношению к строительству Nord Stream-2.

Правда, при этом в Королевстве резонно замечают, что вечно задерживать Nord Stream-2 они не смогут. В крайнем случае, возможно, заблокируют участок в 120 км у острова Борнхольм и потребуют его обойти. Плюс северный обход Борнхольма пройдет через воды с интенсивным судоходством, что очевидно добавит проблем.

Хотя обещанного начала прокладки труб газопровода «Северный поток-2» во втором квартале 2018-го так и не случилось, в Nord Stream AG пока заявили о начале рытья траншей на участке балтийского шельфа Германии. Сами трубы будут укладывать ближе к осени с темпом до 3,0–3,5 км в день.

«Мы можем изменить схему строительства до разрешения от Дании, а потом закончить эту секцию. Или уйти севернее (острова) Борнхольм в международные воды (шведскую экономическую зону. — **И.М.**). Сам датский участок займет порядка месяца», — отметили в компании.

Забавно, но для придания видимости объективности Россия выдала разрешение на NS-2 самой последней, поколебавшись «для публики».

Между прочим, *попытка немецких экологов затянуть строительство NS-2 была резко пресечена Берлином как противоречащая общественным интересам.*

Вообще наш пиар в Европе производит грустное впечатление. Недавно «Нафтогаз Украины» провел конкурс на медийное сопровождение противодействия Nord Stream-2 с бюджетом более 1 млн долл.

Эффект от таких мероприятий не сильно отличается от нулевого. Недавно НАК провела пафосную конференцию в Европе. **Коболев** и **Витренко** блистали хорошим английским и шутками... На выходе — по 300 просмотров на YouTube (в целевой группе с 15 тыс. подписчиков). Это включая просмотры украинских и российских журналистов, газпромовских и прочих аналитиков.

Поддержать датчан приезжал и **Владимир Гройсман**, который провел совместную встречу с датским премьером **Ларсом Лекке Расмуссеном**.

Наши вполне справедливо (хотя и заезжено) обозвали **Nord Stream-2 гибридным оружием**, а Расмуссен предложил вынести обсуждение его строительства на общеевропейский уровень, проанализировав роль Украины как транзитера газа и риски изменения статуса нашей ГТС.

Месяц назад президент **П.Порошенко** в который раз заявил, что «Северный поток-2» — абсолютно «политикантский проект», направленный против нашей страны и пытающийся забрать из Украины почти 3 млрд долл., что чистая правда.

А вот что NS-2 «не имеет никакой экономической составляющей» — верно, пожалуй, для России на этом этапе. И совершенно не верно для Германии, которой этот проект, безусловно, выгоден.

Тезис, что все остановят США, далеко не бесспорен. Штаты не смогли остановить проекты прокладки труб из Украины в Германию в разгар холодной войны.

По существу у нас обозначились две позиции. **Оптимистичная** — президента: придет дядя Сэм и всех построит. И более **осторожная** — Кабмина, предполагающая создание режима функционирования новой трубы на условиях Третьего энергопакета с допуском к ГТС конкурентов «Газпрома» — «Роснефти» и «Новатэк». Это нарушает российскую позицию единого экспортного канала и вообще гарантирует неполную загрузку трубы на долгие годы. Кстати, к этому варианту сейчас дрейфуют и Дания, и Польша плюс, с теми или иными оговорками, почти до двух десятков стран.

Интерес США — и в экспорте в Европу своего сжиженного газа. По разным оценкам, в ближайшие лет семь-восемь речь может пойти о ежегодном экспорте 15–20 млрд кубометров (в прошлом году всего 2,5 млрд). Что, в общем-то, немного.

Естественным союзником для нас является и Варшава. Наши соседи сейчас реализуют проекты поставки сжиженного газа из США и Катара в районе Щецина и достаточно амбициозный проект строительства «Балтийской трубы» (Baltic Pipe) через ту же Данию к месторождениям норвежского сектора Северного моря.

Но полностью прекращать покупку российского газа поляки не собираются, скорее, добьются приличных скидок. В общем, цель — **создать еще один хаб**. С возможностью продажи газа Странам Балтии, чехам, словакам, венграм, немцам и... нам, естественно. Но это точно меньшее зло, чем Nord Stream-2, да и резервный канал поставок. Так что дружба с Варшавой в данном вопросе имеет хорошие шансы.

Но с началом «диалога» Варшавы и Берлина за Nord Stream маршрут «чисто случайно» сместился из германской зоны в шведскую.

17 июля ЕС, Украина и РФ планируют обсудить в Берлине сценарии будущего транзита газа при участии Еврокомиссии (это будет уже после встречи **Путина** и **Трампа** и встречи в верхах стран НАТО). Ожидается, что стороны поговорят об установлении сроков нового соглашения и основных параметров транзита. Конкретные детали должны согласовать между собой непосредственно «Нафтогаз Украины» и «Газпром».

Еврокомиссия занимает позицию: **«Украина должна оставаться важной транзитной страной после завершения 1 января 2020 г. контракта с «Газпром»**». Важная — это сколько? А то в Москве на всех углах обещает срезать до 15 млрд кубометров в год транзит газа через ГТС Украины, по факту рассчитывая оставить в лучшем случае 26–30 млрд. Последняя цифра позволит той же Германии радостно заявить: вот видите, мы заставили россиян удвоить объем прокачиваемого газа.

Между тем, **по расчетам Минэнергоугольпрома Украины, при уровне транзита ниже 40 млрд кубометров газотранспортная система Украины уже не самокупаема**. Так что вопросов много.

Есть они и к НАКу. Компания НАК «Нафтогаз Украины» триумфально завалила все планы не только модернизации ГТС, но и банальных ее ремонтов в 2015–2017 гг. И продолжает эту славную традицию в текущем году.

Может, не стоит подтверждать тезис «Газпрома», что мы уже мысленно списали ГТС? В ней полно участков, которые реально надо модернизировать. И да,

надо четко обеспечить возможность подачи газа с запада. И готовиться в том числе к режиму работы при «нулевом» транзите.

Польша (как и другие страны ЕС) вполне строит инфраструктуру для таких сценариев. Мы потеряли уже три года. Вопрос о ГТС надо поднимать на уровень парламента и СНБО Украины.

Но вопрос слишком важен, чтобы оставлять его одному «Нафтогазу». Что он может делать, за три года уже показал (много хорошего, но в работе с «железками» новая команда точно не сильна).

Времени очень мало, и терять его не стоит при любом сценарии.

https://zn.ua/energy_market/datskiy-krest-dlya-gazproma-288494_.html

Додаткова інформація на цю тему – «КП в Украине», 03.07.2018, Андрей Гаценко, «Дания может заблокировать «Северный поток-2», <https://kp.ua/politics/611491-daniya-mozhet-zablokuyovat-severnyi-potok-2-kak-eto-otrazytsia-na-tranzyte-cherez-ukraynu>

«КП в Украине», 03.07.2018, «История вопроса Газовая война идет уже полвека».

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 07-13.07.2018

Розничные цены природного газа в Украине и Европе: отличия формирования

Евгений Андрианов

Алла Еременко

Леонид Униговский

С учетом покупательной способности населения природный газ в Украине оказывается самым дорогим в Европе.

Еврокомиссия стремится унифицировать правила работы на европейском рынке газа с учетом особенностей функционирования газовых рынков каждой страны Евросоюза.

В частности, и таких стран, как Украина, с которыми ЕС подписал Соглашение об ассоциации и которые являются участниками Европейского Энергетического сообщества.

Информационно-аналитические отчеты Еврокомиссии и других европейских организаций и компаний дают нам немало поводов задуматься о том, насколько успешна реформа рынка газа в нашей стране, которой так гордятся парламент, президент и правительство Украины. В конце марта 2018-го Еврокомиссия подготовила информационный отчет о розничных ценах для промышленности и населения в странах Евросоюза по итогам четвертого квартала 2017-го. Это были самые свежие данные Еврокомиссии о ценах природного газа. До того момента, пока через несколько дней не был получен новый совместный отчет трех организаций ЕС о розничных ценах для населения по итогам марта 2018 г. в странах — членах ЕС и некоторых ассоциированных с ЕС странах, включая Украину. Как это коррелирует с результатами аналитического исследования Еврокомиссии, и как выглядит Украина на газовом рынке Евросоюза, рассмотрим в этой статье.

Розничные цены газа для промышленности в 2017 году стабилизировались

Цены на природный газ для промышленности начали снижаться в ЕС с 2014-го. Тренд продолжался в 2015–2016 гг. В 2017-м, похоже, промышленные цены несколько стабилизировались.

Средняя цена (без НДС и других налогов, подлежащих возврату) в октябре—декабре 2017 г. выросла на 1% по сравнению с аналогичным периодом 2016 г.

Вместе с тем в ряде стран "промышленные" цены снизились по сравнению с ценами четвертого квартала предыдущего, 2016-го, года, и заметнее всего в Словакии — на 9 и Швеции — на 6%.

Рассмотрим обнародованные Еврокомиссией розничные цены природного газа для промышленности для самой распространенной категории — с годовым потреблением 2,62–26,2 млн кубометров, без НДС и других налогов, подлежащих возврату. Для наглядности сравнения добавим также цены "Нафтогаза" для промышленных потребителей Украины.

Проведенный анализ этих данных показал, что самая бедная страна Европы — Украина — установила цены для промышленности далеко не самые низкие на Европейском континенте. Результаты анализа в графической интерпретации выглядят еще убедительнее (*рис. 1 смотреть по ссылке в конце статьи*).

Еврокомиссия отмечает, что средняя розничная цена для населения, включая все налоги, выросла в период с 2010-го по 2014–2015 гг. (в зависимости от страны). После этого она снижалась. В четвертом квартале 2017 г. средняя цена для населения (включая все налоги) была на 9% ниже, чем в такой же период предыдущего года. Исключение составили Болгария, Дания и Эстония — в них произошло двукратное подорожание.

Разброс цен шире для стран с более низкими уровнями потребления (*табл. 2 по ссылке в конце статьи*).

От чего зависит цена газа для населения Украины

В Украине цена газа для населения была по итогам первого квартала 2017 г. выше, чем в Румынии, но в четвертом квартале того же года стала ниже: 6957,9 грн/тыс. кубометров (постановление КМУ №187 от 22 марта 2017 г.), или по курсу НБУ — **258 долл./тыс. кубометров**.

Продолжает действовать постановление Кабмина, по которому цена газа для населения устанавливается правительством, и газ поставляется "Нафтогазом" и снабжающими компаниями со специальными обязанностями (ПСО).

Впрочем, не следует забывать, что Украина является самой бедной страной в Европе, и формально сравнивать цены для населения в ЕС и Украине было бы неправильно ни экономически, ни социально.

К сожалению, европейские инстанции не приводят стоимость природного газа для населения Украины на основе паритета покупательной способности, в отличие от данных для остальных стран Европы.

На наш взгляд, подход с учетом минимальной зарплаты более методически оправдан, чем использование фактора средней зарплаты.

Следует отметить, что *подход с точки зрения зарплаты — вообще не оптимальный выбор, поскольку не включает пенсионеров и неработающее население*. В то время как платят за газ все — и работающие, и неработающие. При этом *для пенсионеров плата за газ значительно менее подъемная*, чем для работающего населения, ведь минимальная пенсия (а ее получают миллионы граждан) вдвое ниже минимальной зарплаты. Средний уровень доходов населения

(всего населения, а не 12 миллионов работающих) остается самым низким в Европе. Хотя периодически нас "опережает" Молдова.

Сколько газа на свою минимальную зарплату может купить украинец, поляк или француз.

Минимальная зарплата в Украине самая низкая в Европе. **В результате, с учетом покупательной способности населения, природный газ в Украине самый дорогой в Европе (табл. 3, рис. 2).**

...минимальная зарплата в Украине в октябре—декабре 2017-го была эквивалентна **101 евро**. Аналогичные расчеты для первого квартала 2018 г. дают значение минимальной зарплаты в **111 евро**.

Таким образом, количество газа, которое можно было приобрести в Украине за минимальную зарплату (459 кубометров), не дотягивает даже до нижней планки среднего диапазона потребления газа населением в ЕС (525–5250 кубометров в год).

Упомянутые выше три организации — **E-Control** (Австрия), **MEKH** (Венгрия) и **Vaasa ETT** (Финляндия) — осуществляют долгосрочный проект мониторинга цен газа для населения в ЕС, а также в таких ассоциированных с ЕС странах, как Украина.

Наконец, приведем структуру цен для населения, которую приводит трио европейских исследователей для стран — членов ЕС и стран, ассоциированных с ЕС, включая Украину (рис. 4). Самый высокий удельный вес энергетической составляющей оказался у Украины — 73% при средней по ЕС — 44%. При этом, как свидетельствуют данные исследования, немало стран, включая Украину, имеют нулевую ставку налога на стоимость энергетической составляющей. Налоги на энергетическую составляющую ввели в основном наиболее развитые страны ЕС. Средний по ЕС-28 налог на энергоноситель составляет 10%.

С учетом характеристики транспортной составляющей включительно с распределением (рис. 4) Украина вновь не оказалась в золотой середине, показав **самую низкую величину транспортной составляющей в Европе (после Эстонии).**

Таким образом, в Украине в розничной цене газа для населения **наибольший в Европе удельный вес природного газа и наименьшая в Европе доля транспортной составляющей.** Это может свидетельствовать о том, что поставщик природного газа мог руководствоваться желанием максимизировать свой доход за счет операторов ГТС и ГРС.

13 июня этого года **British Petroleum** (BP) обнародовала доклад 2018 г. **BP Statistical Review of World Energy**. 67th Edition, из которого следует, что **по доказанным запасам природного газа Украина уступает в Европе только Норвегии, то есть занимает второе место.** Хотя Норвегия лишь следует принципам ЕС.

В Украине есть ресурсы природного газа для удовлетворения потребностей населения и промышленности. Увеличение добычи газа будет зависеть от законодательной и регуляторной базы и притока инвестиций.

В марте 2018 г. самые низкие цены для населения, **с учетом покупательной способности,** были в Великобритании. В стране сформировался наиболее развитый рынок природного газа в Европе.

По итогам октября—декабря 2017 г., самая высокая промышленная цена была в Швеции, самая низкая — в Великобритании. Самая бедная страна Европы,

Украина, в которой цены для промышленности заметно выше по сравнению с Великобританией, расположилась в европейской ценовой середине. Цены для промышленности стабилизировались. В Европе снижались начиная с 2014 г., в 2017 они стабилизировались.

В четвертом квартале 2017-го средняя цена для населения (включая все налоги) была в ЕС на 9% ниже по сравнению с таким же периодом предыдущего года.

В Украине цена природного газа для населения ниже, чем в ЕС. В октябре—декабре 2017 г. ее долларовый эквивалент составлял 258 долл./тыс. кубометров. **Но с учетом покупательной способности населения природный газ в Украине самый дорогой в Европе.** Минимальная зарплата в Украине самая низкая в Европе, почти втрое меньше, чем даже в Сербии.

Есть над чем задуматься после таких выводов.

https://zn.ua/energy_market/roznichnye-ceny-prirodnogo-gaza-v-ukraine-i-evrope-otlitchiya-formirovaniya-288491_.html

«ГОЛОС УКРАЇНИ» 06.07.2018

«Газпром» уже розплачується

Україна стягнула з російського «Газпрому» понад 100 мільйонів гривень у межах виконання рішення Стокгольмського арбітражу, повідомив на сторінці в Twitter міністр юстиції **Павло Петренко**: «Ми вже стягнули понад **100 мільйонів гривень** з «Газпрому» на користь держави. Також були арештовані та направлені на реалізацію корпоративні права цієї компанії вартістю приблизно в 600 млн гривень». Він додав, що наразі Мін'юст веде переговори з іноземними юридичними радниками про стратегію стягнення з російської компанії ще **172 мільярдів гривень боргу**.

Нагадаємо, 28 лютого цього року російський монополіст «Газпром» програв судову тяжбу з «Нафтогазом» у Стокгольмському арбітражі за транзитним контрактом, за рішенням якого російська компанія має виплатити українській стороні 4,6 млрд доларів. При цьому з урахуванням рішення арбітражу за контрактом на постачання газу остаточна сума розрахунків між компаніями становить 2,6 млрд доларів на користь «Нафтогазу». Наприкінці травня «Нафтогаз України» почав процес примусового стягнення з «Газпрому» боргу в зарубіжних судах, інформує УНІАН.

<http://www.golos.com.ua/article/304927>

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», ZN.UA, 07.07.2018

Труба раз, труба два... И балтийской экосистеме — труба?

Юрий ТУНЫЦЯ,
академик НАН Украины

“Северный поток-2” — глобальное явление природоразрушающей экономики.

Главным аргументом против строительства “Северного потока-2” должны стать экологические угрозы реализации этого проекта как типичного явления природоразрушающей экономики, что отражает тревожную картину современного мира и требует глубокого общественного осмысления.

Прибыль минус экологические потери

“Северный поток-2” нельзя считать исключительно политической авантюрой России — осуществить единичную антиэкологическую акцию против экономических интересов Украины и Польши.

Иллюзия экономической выгоды от строительства “Северного потока-2” роковая. Катастрофическая развязка может наступить совершенно неожиданно. Небольшая дополнительная нагрузка на экосистему (еще одна труба), подобно последней капле перед насыщением раствора, может вызвать триггерный (взрывной) эффект. В научной литературе есть много подтверждений огромных потерь в результате неразумной деятельности человека.

Квалифицируя российский газотранспортный проект как глобальное явление антиэкологической экономики, надо понять его внутреннюю сущность, которая состоит в искаженном критерии оценивания результатов хозяйственной деятельности (максимализация прибыли без учета экологических потерь). И именно это дает России возможность осуществлять политические манипуляции.

Рассматривая планету как единый природный организм, каждому, с позиций ответственного гражданина Земли, понятно, что цель проекта — **поставку российского газа в Европу — можно достичь безопаснее и дешевле через газотранспортную систему Украины, по которой в прошлом году в Европу было транспортировано 93,5 млрд м³ газа при общей пропускной способности 178,5 млрд м³.**

ГТС Украины занимает площадь 1134 км², а это 113 400 га самых плодородных в мире почв, что, бесспорно, наносит экологический ущерб. Когда будет оценен этот вред в денежном эквиваленте (такая оценка необходима, чтобы выставить России счет), компенсирует ли ее “Газпром”? А ведь должен, согласно юридической логике! Поскольку прекращение транзита российского газа в Европу по территории Украины сделает нашу ГТС ненужным ломом, и экологические потери будут возрастать. А тем временем трубы “Северного потока” через 15 лет нужно будет со дна моря поднимать.

Критерием должны стать максимализация не прибыли, а устойчивого во времени интегрального эколого-экономического эффекта (прибыль минус экологические потери), что отвечает целям постоянного развития.

Приверженцам “Северного потока-2” следует напомнить слова **Тараса Шевченко** “Не дурите самі себе” из поэмы “І мертвим, і живим, і ненарожденним...”. И агрессивно настроенной России, и иностранным партнерам “Газпрома” нужно понять, что **экологическая безопасность — это сфера, в которой обманывать просто невыгодно.** Здесь нет победителей и побежденных, ибо нет большей ценности, чем жизнь и здоровье людей. Так что не будем обманывать себя.

А как обманывают, можно убедиться, читая информацию на сайте “Газпрома”: “Исследование компании Nord Stream AG является масштабным анализом экосистемы Балтийского моря и морского дна вдоль маршрута газопровода. “Северный поток-2” повысит безопасность энергоснабжения в ЕС, укрепит внутренний рынок газа и будет способствовать достижению целей ЕС в борьбе с изменениями климата. Чернобыльская АЭС до 26 апреля 1986 г. тоже считалась самой безопасной в мире! Трудно предвидеть реальные экологические последствия (фактор “X”) строительства второго газопровода или возможного строительства

третьего. **Нельзя допустить повторного масштабного вмешательства в уникальную экосистему Балтийского моря без крайней необходимости. Рано или поздно экосистема отреагирует, и это может вызвать продолжительную масштабную катастрофу.**

Нельзя скупиться на научные исследования проблемы “Северного потока-2” как явления природоразрушительной экономики и на привлечение к их выполнению иностранных экспертов мирового уровня — экологов, географов, геологов, гидробиологов, юристов, экономистов и пр.

Национальная академия наук Украины может подготовить программу междисциплинарных научных исследований негативного экологического влияния ГТС Украины и “Северного потока-2” на окружающую среду, социальное и экономическое развитие, а также организовать международный консорциум экспертов для выполнения этой программы.

Кабинет министров Украины, Минэкономики, Минприроды и “Нафтогаз” должны решить вопрос неотложного финансирования таких исследований, а Минюст и МИД должным образом использовать их результаты для обжалования проекта “Северный поток-2” в международных судебных инстанциях.

Украине очень важно инициировать на международной арене систему политических и юридических мер, в частности выступить в ООН и на заседании ПАСЕ с основательным политическим заявлением, а также **начать судебный процесс (своеобразный “Нюрнберг-2”) над меркантильной экономикой, тормозящей постоянное развитие.**

Кстати, немецкая природоохранная организация Nabu уже обратилась в суд. Экологическая катастрофа весьма вероятна и может повлиять на соседние регионы — акватории теплого течения Гольфстрим и Северного Ледовитого океана и даже на территорию России.

Риски экологической угрозы вследствие строительства “Северного потока-2” слишком высоки, и строить газопровод нет никакой экономической необходимости. Реальная опасность для жизненной окружающей среды, экономическая нецелесообразность, подрыв энергетической безопасности Европы и эколого-правовых принципов постоянного развития должны стать основными аргументами в пользу поставки российского природного газа в Европу через ГТС Украины.

Первый международный экологический суд (против оплаченных “Газпромом” “экспертов” и пропагандистов “Северного потока-2”) имел бы историческое значение, с точки зрения предотвращения опасных хозяйственных проектов и мотивирования бизнеса к становлению экологической экономики постоянного развития.

Еще один благоприятный фактор для использования украинской идеи ЭКЗ как политического инструмента против строительства “Северного потока-2” — принятие ряда новых судьбоносных документов о постоянном развитии и предотвращении изменений климата, которые радикально изменили международное эколого-правовое поле со времен строительства первого “Северного потока”. Эти документы категорически отрицают возможность реализации проектов типа “Северный поток-2”. Должное использование этой ситуации нашими внешнеполитическими службами позволит выработать стратегию системной защиты экономических интересов Украины, экологической и энергетической безопасности Европы.

Президенту Украины целесообразно выступить на очередной сессии ГА ООН в сентябре с.г. с политическим заявлением **“О несовместимости строительства “Северного потока-2” с духом и буквой международных документов относительно постоянного развития и предотвращения изменений климата”**.

«ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ», 16-22.07.2018

Битва за транзит. Первый раунд.

Екатерина Мицкевич

17 июля в Берлине состоится первый раунд битвы за транзит газа в ЕС через Украину. Трехсторонние переговоры Евросоюз-Украина-Россия не обещают быть легкими. Однако и на кону стоит многое..

Победа Украины в Стокгольмском арбитраже все-таки стала большой мозолью для Кремля, особенно в части нарушения РФ транзитных обязательств. Не зря же на «Газпром» возложили обязанность выплатить нашей стране **4,63 млрд дол** за недопоставку согласованных объемов газа из России в Европу. И хоть арбитражный спор по поставкам в итоге снизил сумму, которую РФ должна компенсировать Украине до 2,56 млрд грн., Кремль подобие расклады явно не устраивают.

Поэтому сразу после решения в Стокгольме сидящие на трубе путинские «А» и «Б» заявили о высочайшем намерении расторгнуть контракты на поставку газа, заключенный с Украиной. Но вот беда – это нарушает требования Стокгольмского арбитража, который своим решением закрепил действие договоров до 2019 года. То есть до завершения срока действия контрактов, которые были заключены в 2009 году.

То, что рано или поздно придется садиться за стол переговоров, понимали и в Киеве и в Москве, и особенно в Евросоюзе. Обеспокоенность последнего вполне понятна. Ведь европейцы должны иметь гарантии бесперебойных поставок российского газа. Особенно учитывая то, что на запуск «Северного потока-2» 1 января 2020 года пока можно не рассчитывать. Не зря же **Д. Трамп** на саммите НАТО очень четко сказал: этот проект нужно остановить.

Обещая сохранить Украине статус транзитера и достигнув в трехсторонних переговорах конкретных договоренностей, европейцы постараются добиться оттепели по «Северному потоку-2», строительство которого столь рьяно лоббируют самые влиятельные и богатые страны ЕС.

Первый раунд переговоров в формате ЕС-Украина-РФ состоится уже скоро. Зампредседателя Еврокомиссии (ЕК) по энергосоюзу **Марош Шефович** считает, что формат ЕС-Россия-Украина является самым успешным для решения всех вопросов по газу.

«Как было доказано в прошлом, трехсторонний процесс является наиболее эффективной платформой для поиска удовлетворительного решения важных для сторон газовых вопросов и вопроса транзита газа через Украину после 2019 года» - заявил он.

Первая встреча, на которой от Украины планируется присутствие вице-премьер-министра **Иванны Климпуш-Цинцадзе**, министра иностранных дел **Павла Климкина**, заместителя министра энергетики и угольной промышленности **Натальи Бойко** и председателя НАК «Нефтегаз Украины» **Андрея Коболева**, не станет прорывной. Стороны останутся при своем. Далее последует череда пауз и таких же малорезультативных встреч. А за месяц до завершения контрактов Европа,

как и в 2009 году, начнет активно давить на Украину с требованием наконец заключить новую газовую сделку, невзирая на невыгодные для нас пункты.

Россия тоже не будет оригинальничать. Она по старинке попытается устроить очередную газовую войну. А дальше? Дальше российский газ будет течь по украинским трубам в Европу, чтобы потом мы его же покупали по реверсу у ЕС. Гипотетически транзитные мощности даже на бумаге будут сохранены. Но ведь мы прекрасно знаем, как страна-агрессор соблюдает договоренности...

Важно добиться того, чтобы новый договор был заключен не просто между «Нафтогазом» и «Газпромом», а чтобы в нем ЕС был третьей полноценной стороной - со своими обязательствами.

Додаткова інформація на цю тему - УНІАН, 1 6.07.2018, У «Нафтогазі» розповіли, що запропонують «Газпрому» на переговорах щодо транзиту газу»

НАК «Нафтогаз України» вийде на тристоронні переговори з Росією за участю Європейського Союзу з пропозицією забезпечувати транзит газу по своїй території після 2019 року за європейськими правилами. НАК «Нафтогаз України» планує запропонувати російському монополісту ВАТ «Газпром» транзит газу по своїй території після 2019 року за європейськими правилами. Про це повідомив головний комерційний директор компанії **Юрій Вітренко**.

Пропозицію планується зробити на тристоронніх переговорах щодо транзиту газу з РФ за участю Європейського Союзу, яке відбудеться 17 липня у Берліні. «Ми ідемо з головною нашою пропозицією – це застосувати європейські правила щодо транзиту російського газу через територію України. Ми будемо наполягати, щоб Газпром працював і в Україні за тими ж правилами, за якими Газпром працює і в Європі», - сказав Вітренко. Він уточнив, вимога стосується тарифів на транзит газу, бронювання потужностей, і обміну даними. «Ось все-все-все, як у Європі, так і у нас», - додав комерційний директор. Такий підхід, як заявив Вітренко, дозволить зняти дискусії про те, що пропозиції української сторони нібито є необґрунтованими. Передбачається, що українську сторону на переговорах будуть представляти міністр закордонних справ **Павло Клімкін** і голова правління «Нафтогазу» **Андрій Коболєв**. Російську делегацію очолять міністр енергетики РФ **Олександр Новак** і представники Газпрому. Як повідомляв УНІАН, на початку листопада 2016 року Кабмін прийняв рішення про створення нової компанії-оператора ГТС - **акціонерного товариства «Магістральні газопроводи України»**. У той же час, менеджмент Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» створив у структурі діючої держкомпанії «Укртрансгаз» новий філіал - **«Оператор ГТС України»**. Також «Нафтогаз» залучив в якості менеджера проекту анбандлінгу польський підрозділ компанії PwC.

У «Нафтогазі» вважають, що відділення ГТС в нову юрисобу і залучення європейського партнера до її управління необхідно для того, щоб європейські компанії змогли в майбутньому купувати газ на східному кордоні України, а потім транзитом передавати його на європейський ринок, таким чином зберігши обсяги транзиту після завершення діючого контракту з «Газпромом». 28 лютого «Нафтогаз» отримав остаточне рішення Стокгольмського арбітражу за позовом української компанії до російського газового монополіста «Газпром», згідно з яким арбітраж зобов'язав «Газпром» виплатити «Нафтогазу» 4,63 млрд дол. За підсумком розгляду двох справ російський «Газпром» залишився винен українській компанії 2,56 млрд дол. При цьому **Стокгольмський арбітраж залишив «Нафтогаз**

України» в якості контрагента російського газового монополіста «Газпром» в контракті на транзит російського газу. Питання передачі транзитного контракту до нового оператора був важливий для проведення реформи розділення «Нафтогазу» і створення нового незалежного оператора газотранспортної системи. <https://economics.unian.ua/energetics/10188990-u-naftogazi-rozpozvili-shcho-zaproponuyut-gazpromu-na-peregovorah-shchodo-tranzitu-gazu.html>

E-news (сайт), 10.07.2518

Украина остается стратегическим транзитером газа - ЕС

Лидеры Европейского союза подчеркнули стратегическую роль Украины в транспортировке газа в ЕС.

Об этом говорится в итоговом заявлении саммита Украина-Евросоюз.

"Мы подтвердили роль Украины как стратегической страны-транзитера газа, обеспечивающей доступные, надежные и устойчивые поставки в ЕС",— говорится в совместном заявлении.

Напомним, сегодня на совместной пресс-конференции выступили глава Евросовета **Дональд Туск**, председатель Еврокомиссии **Жан-Клод Юнкер**, а также президент Украины **Петр Порошенко**.

На 17 июля запланирована трехсторонняя встреча между Россией, Украиной и Еврокомиссией, на которой будет обсуждаться транзит газа через Украину после 2019 года.

<http://e-news.com.ua/show/441308.html>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 10.07.2018

За п'ять місяців три мільярди гривень ренти до бюджету...

За травень 2018 року ПАТ «Укрнафта» сплатило до державного та місцевих бюджетів різних рівнів 631,2 млн грн рентної плати за користування надрами. Таким чином, загалом за п'ять місяців видобувних робіт компанія перерахувала майже 3 млрд грн рентної плати до бюджетів усіх рівнів.

Відповідно до закріпленого в законодавстві механізму розподілу рентної плати за видобуток нафти та газу з них 149,8 млн грн надійшло в першому півріччі до місцевих бюджетів різних рівнів. За травень найбільші надходження з ренти «Укрнафти» вже традиційно отримали громади Сумщини (14 млн грн), Івано-Франківщини (6,8 млн грн) і Полтавщини (4,5 млн грн)... Нагадаємо, що принцип розподілу рентної плати за видобуток нафти та газу передбачає перерахування 95 відсотків рентних платежів до загального фонду державного бюджету, а 5 — до місцевих бюджетів. При цьому 2 відсотки доходів від ренти спрямовуються в районні бюджети, а 3 — до бюджетів міст обласного значення, бюджетів об'єднаних територіальних громад за місцем видобутку природних ресурсів. Таким чином, механізм розподілу ренти дає змогу громадам отримати частину доходів від видобутку нафти та газу.

За останніми оцінками, 2018 року «Укрнафта» сплатить майже 6,4 млрд грн ренти, а отже, до бюджетів областей, районів та громад мають надійти приблизно 320 млн грн доходів від рентних платежів. ...

НАША ДОВІДКА

ПАТ «Укрнафта» — найбільша нафтовидобувна компанія України. Частка товариства у загальнодержавному видобутку нафти з газовим конденсатом у 2017

році становила 65,7%, частка у загальному видобутку газу — 5,3%. На балансі підприємства перебуває 43 бурові установки, 1936 нафтових і 168 газових свердловин. ПАТ «Укрнафта» володіє 537 АЗС майже в усіх регіонах України. 50%+1 акція товариства належить НАК «Нафтогаз України».

<http://www.golos.com.ua/article/304992>

112.ua ГлавКом Укррудпром ТСН Известия, 11.07.2018

Гройсман запретил министрам общаться с представителями РФ без согласования с МИД

Премьер-министр Украины **Владимир Гройсман** требует от министров согласовывать любое общение с Российской Федерацией. Об этом он сказал на заседании Кабинета министров.

«Прошу заметить, коллеги, что на любые такие вещи (переписка с представителями РФ, - ред.) вы должны, во-первых, сразу реагировать. Во-вторых, ни у кого из вас нет мандата вести любые разговоры со страной-агрессором и врагом нашим... И все такие вещи, запросы провокационные и так далее координировать с Министерством иностранных дел. И действовать только в пределах тех директивов и мандатов, которые предоставляет правительство», - сказал он.

Отметим, что такое требование поступило после информации в одном из украинских СМИ о переписке министра энергетики **Игоря Насалика** с первым заместителем директора корпорации «Росатом» **Кириллом Комаровым** относительно сотрудничества в сфере энергетики.

Сам И.Насалик во время заседания утверждал, что данная информация является фейком и письмо было направлено «не напрямую, а в Министерство иностранных дел».

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Електровести, УНІАН, Бизнес.Цензор.Нет, 27.06.2018

Еврокомиссия окажет помощь Украине и Молдове с задачами по интеграции в ENTSO-E — Шевчович

Вице-президент Еврокомиссии **Марош Шевчович** приветствовал достигнутое в прошлом году соглашение об условиях будущего присоединения украинской энергетической системы к ENTSO-E, подписанное в прошлом году между оператором ОЭС Украины ДП «НЕК «Укренерго» и ENTSO-E.

Об этом он заявил на представительной конференции «**Реформа сектора электроэнергетики в Украине – энергетический переход и интеграция с европейским энергорынком**», которая состоялась 22 июня 2018 года в Брюсселе.

«Это долгосрочная работа, основы для которой лежат как на функционирующем рынке электроэнергии, так и в правильной, прочной инфраструктуре. Комиссия призвана помочь Украине и Молдове в решении этой задачи, и мы сделаем это соответственно на основе реалистичного планирования и определения вопросов, которые необходимо решить», — сказал он.

Шевчович отметил, что новый Закон Украины «О рынке электрической энергии» является хорошей основой для введения либерализации рынка на основе третьего энергетического пакета ЕС. «Это ключевое и приветствуемое развитие», — отметил он.

«Секретариат Энергетического сообщества предоставляет основную часть технических консультаций для достижения результатов. Действительно, мы признаем, что создать все эти новые правила с нуля — непросто», — сказал он.

По словам Шевчовича, основная задача состоит в том, чтобы отделить производство от передачи и распределения электроэнергии. Ценовая конкуренция на рынке электроэнергии является обязательной, если реформа должна обеспечить результаты для потребителей.

Также Вице-президент Еврокомиссии отметил, что для синхронизации украинской энергосистемы с энергосистемой ЕС приоритетом Украины должны стать инвестиции в инфраструктуру. Поскольку это решающая задача для стабильности сети и снижения риска отключения электроснабжения, а также актуально с точки зрения кибербезопасности.

И, наконец, Украине необходимо иметь прочную и устойчивую основу для производства возобновляемой энергии. «Это требует, как функционирующего конкурентного рынка, так и надежной инфраструктуры, которая позволяет интегрировать возобновляемые мощности в сеть», — сказал Марош Шевчович.

Сайт Кабинета Министров Украины, Електровести, 02.07.2018

Держенергоефективності та «Веолія Україна» обговорили можливості співпраці щодо стимулювання використання сміття для виробництва енергії

Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** разом із регіональним керівником компанії «Веолія Україна» **Маттіасом Фогелем** розглянули шляхи стимулювання використання сміття з метою виробництва електричної та теплової енергії в Україні.

Група Веолія – один із світових лідерів з переробки сміття, що веде успішну діяльність у майже 50 країнах світу, в тому числі і в Україні.

Компанія також має унікальний досвід у сфері управління мережами опалення, кондиціонування повітря та виробництва відновлюваних джерел енергії.

За словами Маттіаса Фогеля, у 2016 р. Група Веолія переробила 45 млн тонн сміття від 40 млн муніципальних та понад 500 тис. комерційних клієнтів. Компанія володіє майже 600 об'єктами з управління відходами.

Водночас сторони розглянули поточну ситуацію із відходами в Україні, рішенням якої може бути встановлення нових потужностей з виробництва енергії із сміття.

Зі свого боку Сергій Савчук представив фінансову модель проекту будівництва сміттепереробного заводу, розроблену Держенергоефективності, відповідно до якої з 10 млн тонн сміття, що потрапляє на полігони, можна виробляти 3,5 млн Гкал теплової енергії та 1,2 млрд кВт/год. електроенергії у рік, а у результаті отримати потенціал заміщення газу до 1 млрд м³ щорічно.

За результатами обговорення сторони домовилися про необхідність проведення додаткових нарад для напрацювання спільних пропозицій стосовно внесення змін до чинного законодавства щодо стимулювання розвитку подібних

проектів, а також підготовки фінмоделей будівництва заводів з переробки сміття за різними технологіями.

Сайт Кабінета Міністрів України, 02.07.2018

**Координаційний центр із забезпечення впровадження нового ринку
електричної енергії провів дводенний форум
«Ринок електроенергії: втілюючи зміни»**

Координаційний центр із забезпечення впровадження нового ринку електричної енергії, що діє при Кабінеті Міністрів України, провів дводенний форум «Ринок електроенергії: втілюючи зміни».

На одному майданчику зібралися урядовці, міжнародні експерти, які проводили таку ж реформу в Чехії, Словаччині, Польщі та Греції, представники української громадськості і учасники ринку, щоб обговорити зміни, які чекають Україну з 1 липня 2019 року.

Реформа ринку електричної енергії покликана змінити філософію роботи на ринку України, покращити якість надання послуг та підвищити конкурентоздатність виробленої продукції.

Нова модель матиме європейську формулу та буде складатися із таких сегментів оптового ринку, як:

- ринок двосторонніх договорів;
- ринок «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;
- балансуєчий ринок;
- ринок допоміжних послуг.

Учасники форуму обговорили, зокрема, й питання розділення облenerго. Цей процес уже запущено і більшість облenerго уже відділили функції розподілу і постачання електричної енергії та подали заявки на отримання ліцензії на нові види діяльності.

Такі заходи матимуть системний характер, вони проходять щоквартально для максимально глибокого роз'яснення суті реформи.

«Реформа ринку електричної енергії – одна з найскладніших, вона кардинально міняє правила та умови роботи на ринку. І постійний діалог влади, бізнесу та громадськості є надзвичайно важливим. Він, без перебільшення, є запорукою успіху реформи. Тому Уряд України всіляко вітає проведення таких заходів», - коментує Віце-прем'єр-міністр України **Володимир Кістіон**.

Finance.ua, 02.07.2018

**Юрій Кацер: Энергетика 2.0. Перспективы
«зеленого» тарифа в Украине после июля 2019**

Юрій Кацер

По данным IRENA и НКРЭКУ, объем инвестиций в украинскую альтернативную энергетику за период 2012-2017 гг. составил 2,55 млрд евро. Из них 236 млн евро были вложены в 2017 году, что на 45 % больше по сравнению с 2016 годом.

Такая позитивная тенденция является многообещающей, но не является гарантией успеха. Что мешает зеленой энергетике перейти из статуса «дорогих удовольствий» в действительную альтернативу традиционным источникам энергии?

Неопределенность в отношении действующей системы «зеленого» тарифа сейчас является основным фактором, сдерживающим потенциальных инвесторов в украинскую альтернативную энергетику.

Основным недостатком «зеленого» тарифа называют большую ценовую нагрузку на рынок, которая будет стремительно увеличиваться с введением в эксплуатацию новых электростанций.

Кроме того, работа больших солнечных и ветровых станций требует дополнительных расходов на диспетчеризацию станций и поддержание резервных мощностей для балансирования работы таких станций в составе ОЭС Украины.

На данный момент в парламенте зарегистрированы восемь законопроектов, шесть из которых предусматривают внедрение системы аукционов вместо «зеленого» тарифа для государственной поддержки солнечных и ветровых проектов. Основным является законопроект № 8449 от 07 июня 2018 года. 20-25 июня в парламенте были зарегистрированы 7 альтернативных законопроектов (от № 8449-1 до № 8449-7).

Додаткова інформація на цю тему - Энергореформа, Интерфакс-Украина, UA Energy, Бизнес.Цензор.Нет, 27.06.2018, «Ввод в эксплуатацию объектов альтернативной энергетики вырос в 1,7 раза, – НКРЭКУ»

Во втором квартале 2018 года в эксплуатацию введены новые генерирующие объекты на возобновляемых источниках энергии (ВИЭ) общей установленной мощностью 109,6 МВт, что в 1,7 раза превышает показатель за аналогичный период 2017 года. Об этом говорится в презентации Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ).

Средняя мощность введенных во втором квартале объектов составила 4,6 МВт.

По данным комиссии, с начала года в эксплуатацию введено 268,7 МВт генерирующих мощностей ВИЭ. Объекты ветряных электростанций (ВЭС) и солнечных электростанций (СЭС) составляют 99% введенных мощностей.

Общая установленная мощность ВИЭ – 1643,4 МВт (без учета аннексированного Крыма, где ранее были запущены объекты ВИЭ общей мощностью 494,9 МВт).

В том числе на 27 июня Украина располагает ВЭС общей установленной мощностью 515,4 МВт, СЭС – 947,5 МВт, станциями на биомассе – 43,8 МВт, биогазе – 41 МВт, малыми ГЭС мощностью – 95,6 МВт.

Средневзвешенный «зеленый тариф» на третий квартал составил 591,93 грн за кВт, максимальный – 1,71 грн за кВт.

На сегодня доля ВИЭ в производстве электроэнергии в Украине составляет 1,9%, доля в общей стоимости электроэнергии – 8,5%.

Как сообщалось, ранее глава «Укрэнерго» Всеволод Ковальчук пояснял, что активное развитие альтернативной энергетики в Украине требует строительства новых высокоманевренных мощностей.

Если этого не произойдет, придется ограничивать выработку атомных электростанций (работают в базовом режиме) и повышать долю угольных ТЭС (способных к маневрированию), что поднимет общую стоимость генерируемой в стране электроэнергии на 57,7%.

Бизнес.Цензор.Нет, Новое время (сайт), Економічна правда,
Antikor, UAenergy.org, 27.06.2018

**«Нардепы хотят отменить высокие «зеленые тарифы»
для Р.Ахметова уже с осени»**

Группа народных депутатов предлагает уже с 1 октября уменьшить на 50% тарифы для солнечных станций мощностью более 100 МВт, а также урезать тариф для всех ветростанций мощностью более 100 МВт на 30%. Об этом со ссылкой на Наши гроші сообщает БизнесЦензор.

Соответствующая норма предлагается законопроектом №8449-4.

Урезание тарифа пока касается только компании ДТЭК **Рината Ахметова**, которая является владельцем Ботиевской ВЭС в Запорожской области мощностью 200 МВт.

Также ДТЭК строит солнечную станцию мощностью 200 МВт в Днепропетровской области. Все остальные ветроэлектростанции и солнечные станции в Украине на сегодня имеют мощность меньше, чем 100 МВт.

Авторы законопроекта указывают, что при **Януковиче** для **Андрея Клюева** и **Ахметова** были созданы привлекательные условия в виде высоких коэффициентов «зеленого» тарифа на альтернативную энергетику, льготных кредитов, дотаций от государства.

«Так, на присоединение к сетям ОЭС Ботиевской ВЭС, что входит в группу ДТЭК, были потрачено около 400 млн грн, которые были включены в тарифы всем украинским потребителям», - говорится в пояснительной записке к законопроекту.

Авторы законопроекта утверждают, что в Украине зеленые тарифы в 2-3 раза выше, чем в Европе. Так «солнечные» тарифы в Украине утверждены на уровне 0,15 евро за кВт-ч, в Германии - 0,045 евро. Тариф на «ветер» в Украине составляет 0,102 евро, в Европе - около 0,05 евро за кВт-час.

Указанный законопроект подписали депутаты **Владимир Парасюк** (внефракционный), **Игорь Луценко** (Батькивщина), **Игорь Гузь** (Народный Фронт), **Семен Семенченко** (Самопомичь), **Наталья Новак** (БПП), **Оксана Корчинская** (Радикальная партия), **Ирина Сусллова** (БПП).

Среди подписантов нет представителей фракции «Оппозиционного блока», а также депутатских групп «Воля народа» и «Видродження».

В Раде также зарегистрированы другие законопроекты, которые предлагают зафиксировать нынешний высокий уровень «зеленого тарифа» как минимум до 2020 года.

Этот законопроект подписали ряд нардепов, связанных с бизнесом на альтернативной энергетике.

Законопроект №8449-1 предлагает отсрочить введение тарифных аукционов до 2025 года для крупных станций и увеличить тариф для тех, кто будет использовать отечественное оборудование. Среди соавторов законопроекта является представитель БПП **Максим Ефимов**, связанный с производством оборудования для ветровой энергетики.

Сайт Кабінета Міністрів України, УКРИНФОРМ, 28.06.2018

Україна та Данія успішно співпрацюють у сфері енергоефективності та відновлюваній енергетиці - Держенергоефективності

У складі урядової делегації України до м. Копенгаген (Данія) на чолі із Прем'єр-міністром України **Володимиром Гройсманом** Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** взяв участь у Другій міжнародній конференції з питань реформ в Україні, під час якої Міністри закордонних справ країн ЄС, представники Урядів США, Великобританії, Повноважні послы та представники міжнародних організацій розглянули здобутки України та окреслили пріоритетні напрями подальшої підтримки та співпраці.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман наголосив, що реформи проходять в усіх сферах: «Ми країна пострадянського простору, яка забезпечила чіткий фокус змін і пріоритетів. Ми почали народження нової європейської держави. Всього за три роки». При цьому, особлива увага приділяється питанням національної та енергетичної безпеки, економічному підняттю.

Досягнення України на шляху розвитку відзначили Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки - віце-президент Європейської комісії **Федеріка Могеріні**, Міністр закордонних справ Великобританії **Борис Джонсон**, заступник Державного секретаря США **Джон Салліван** та керівники МЗС інших країн.

Про співпрацю із міжнародними партнерами також йшлося під час зустрічі із топ-менеджерами провідних данських компаній, деякі з яких працюють у сфері «чистої» енергетики та енергоефективності, наприклад: «Vestas», «BIR Denmark», «Danfoss», «Burmester & Wain Scandinavian Contractor».

«Сьогодні маємо безпрецедентно якісне законодавство, яке дає нові можливості для інвестицій», - наголосив Володимир Гройсман під час переговорів із данськими підприємцями.

Як відзначив С.Савчук, Україна та Данія вже успішно співпрацюють у сфері енергоефективності та відновлюваній енергетиці. Фундаментом для партнерства став двосторонній **Меморандум про взаєморозуміння**, підписаний в рамках офіційного візиту Президента України **Петра Порошенка** до Данії у 2017 році.

Партнерство, безперечно, вигідне, адже у 2016 р. частка енергії з відновлюваних джерел у кінцевому енергоспоживанні Данії вже склала 32%. У планах країни - досягти до 2020 р. 35 % «чистої» енергії, а у 2050 р. - 100%.

Крім цього, до 2020 р. Данія має намір збільшити обсяг виробництва електроенергії вітроелектростанціями до 50%.

Такому успіху Данія завдячує і компаніям, які працюють у зазначених сферах та при цьому розширюють свою діяльність в Україні.

Укринформ, 03.07.2018

Система кіберзахисту України: Є? Нема? Будується?

Николай Романюк

В річницю найбільшої в історії кібератаки українські спецслужби запевняють, що досвід враховано. Експерти – сперечаються, в чомусь погоджуються, в чомусь – ні

Наприкінці червня минулого року Україна зазнала кібератаки вірусом-збирником Retya.A, яка завдала шкоди об'єктам “критичної інфраструктури” майже

на півмільярда доларів. Серед постраждалих: “Ощадбанк” і ...та Чорнобильська атомна електростанція.

Треба віддати належне: річницю найбільшої в історії України кібератаки, відповідальні державні структури — і РНБО, і кіберполіція, і СБУ - не забули. Кажуть, що Україна в питанні кіберзахисту за останній рік значно додала, а власне українська система кіберзахисту досягла європейського рівня.

«Не варто забувати, що Україна є тим місцем, де проводиться найпотужніша кібервійна за всю історію людства. І в цих надзвичайних умовах робиться замало і надто повільно. Головне, що заважає – відсутність ініціативи від тих, хто за це відповідає. Повноваження усіх органів розпорошені, немає єдиного координаційного центру, який би був рушієм змін і був би зацікавленим у результаті – створити сучасну систему кібербезпеки», – ділиться думками спеціаліст з інформаційної безпеки **Костянтин Корсун**.

Отже, система кіберзахисту в Україні поки що лише будується. Урядовим організаціям, які відповідають за кіберзахист, треба створити підґрунтя – визначити вимоги щодо кіберзахисту, яких мають дотримуватись об’єкти критичної інфраструктури та визначити, які ж об’єкти є критичною інфраструктурою, про що детально йшлося вище. Натомість власникам цих об’єктів, в свою чергу, необхідно впровадити в себе достатньо надійну систему кіберзахисту, з урахуванням усіх вимог. Втім, про захист не треба забувати і власникам підприємств та організацій, які не входять до переліку об’єктів стратегічної інфраструктури. А найважливіше, про кіберзахист не можна забувати і пересічним громадянам. Захист від кіберзагроз тепер стосується кожного.

Також в статті розглядаються питання:

1. Система кіберзахисту України: хто/що у нас є і за що відповідає?
2. Одним законом про кібербезпеку систему захисту не побудуєш
3. Об’єкти критичної інфраструктури – все ще під загрозою. Як це виправити?

Додаткова інформація на цю тему -Новое время (сайт), Виктор Шульга, 27.06.2018, «Как изменились системы безопасности компаний спустя год»

С кибербезопасностью не считались, воспринимая ее как что-то далекое и оторванное от реальности. Но потом, в конце июня 2017-го, пришел Petya.A.

Вот некоторые цифры по атаке в 2017-м:

- 0,4% ВВП недополучено по причине прихода вредоносного Petya.A;
- 13 тыс. единиц компьютерной техники подверглось заражению;
- 1508 обращений поступило в Нацполицию о незаконном вмешательстве в работу компьютерных сетей;
- 178 официальных заявлений в Нацполицию по фактам несанкционированного вмешательства в электронно-вычислительные машины;
- 63 уголовных производства по статье 361 Уголовного кодекса Украины.

Кто пострадал?

Энергетические компании

Энергетические компании - это объекты критической инфраструктуры, состояние которых влияет непосредственно на безопасность страны. Но большее их количество уже не принадлежит государству. А потому работа с уязвимостями возлагается на частных субъектов. И тот факт, что в результате договоренностей с США о сотрудничестве по линии кибербезопасности Украина должна получить

помощь в несколько миллионов долларов, не говорит о том, что дотацию получат все объекты инфраструктуры...

Банки, Укртелеком, ...

Что на сегодня?

В подавляющем большинстве – система киберзащиты страны, как и частных структур, морально устарела и требует модернизации. Лишь немногие структуры готовы продолжать вливать финансовые и человеческие ресурсы в поддержку и развитие информационной среды компаний. Многие компании сыграли в молчанку, так и не сообщив о проблемах с вирусом, дабы не поднимать репутационные вопросы среди клиентов и контрагентов. Как они справляются с уязвимостями после инцидента – остается загадкой.

Государственная служба специальной связи и защиты информации так и не обзавелась высококвалифицированными специалистами по линии киберзащиты. В Госсвязи, как и в других учреждениях государственного сектора или критической инфраструктуры, одними активностями по структурированию системы информационной безопасности и финансовой поддержкой ограничиться не удастся. **Низкие зарплаты и несостоявшаяся на сегодняшний день практика борьбы с коррупцией полностью нивелируют любые начинания.**

Сайт Кабинета Министров Украины, 03.07.2018

Держенергоефективності разом із експертами працює над удосконаленням законодавства у сфері енергосервісу

Питанню спрощення реалізації ЕСКО-договорів в бюджетній сфері була присвячена нарада під головуванням Голови Держенергоефективності **Сергія Савчука**, в якій взяли участь народні депутати України, представники Мінрегіону, проекту ПРООН «Усунення перепон для залучення інвестицій у підвищення енергоефективності громадських будівель у малих і середніх містах України на основі моделі ЕСКО» та юридичних компаній.

«ЕСКО-механізм набирає стрімких обертів. Як тільки ми запровадили спеціальний модуль для ЕСКО-тендерів у Системі електронних публічних закупівель «PROZORRO», із жовтня 2017 р. і по сьогодні, фактично за півроку, оголошено 421 аукціон, а укладено вже 147 контрактів», - окреслив ситуацію Сергій Савчук.

Вирішити ці та інші питання у сфері енергосервісу можливо за рахунок внесення відповідних змін до чинного законодавства, зокрема, Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» від 09.04.2015 року №327-VIII та Бюджетного кодексу України.

Украинские новости, ГлавКом, Газета.ua Обозреватель, 03.07.2018

«Центрэнерго» заинтересует серьезного инвестора, лишь при условии сохранения «Роттердам+»

Успешная продажа крупнейшей в стране государственной энергогенерирующей компании «Центрэнерго» зарубежному инвестору возможна лишь при условии сохранения формулы «Роттердам+». Об этом пишет сайт «PolitekA»

Издание сообщает, что в Кабмине хотели бы видеть среди претендентов на «Центрэнерго» французскую компанию «Engie», которая имеет давний интерес к активу.

«Международный инвестор отлично понимает, что шахты ДТЭК будут обеспечивать ресурсом прежде всего собственную генерацию. Государственные шахты вряд ли можно назвать надежным партнером. По словам главы Минэнерго **Игоря Насалика**, себестоимость добычи угля на отдельных госшахтах достигает 18 тыс грн. На покупку шахт или приватизацию государственных потенциальный инвестор вряд ли пойдет – слишком хлопотное и рискованное дело. Поэтому новый владелец «Центрэнерго» должен быть уверен, что сможет приобретать импортное топливо и при этом сохранить рентабельность бизнеса. Иными словами, ему необходим импортный паритет», - пишет издание.

По словам **Сергея Фурсы**, пока «Роттердам+» позволяет в качестве альтернативы украинскому углю закупать сырье по всему миру. «Это может быть южноафриканский, любой другой уголь, это будет профильный инвестор, который сможет сам найти себе уголь», - говорит Сергей Фурса.

По мнению экспертов, серьезный инвестор может выдвинуть еще более жесткое требование - перейти от нынешней «смягченной» формулы «Роттердам+», построенной на «прошлогодных ценах», к реальным биржевым котировкам угля на мировом рынке.

«Без четких гарантий и уверенности, что после предстоящих выборов президента и парламента система ценообразования («Роттердам+») усилиями популистов вновь не перейдет в командно-административный режим, рассчитывать на приход мощного инвестора не приходится. А значит, **в нынешней ситуации сделать из приватизации «Центрэнерго» образцовый кейс, «первый прецедент», за которым последуют все остальные 23 крупных промышленных актива, будет весьма непросто**», - резюмирует издание.

Додаткова інформація на цю тему - Новое время (сайт), 02.07.2018, Корольчук Юрий, «Приватизация Центрэнерго: коллапс или прогресс»

Очередная попытка приватизации крупнейшей государственной электрогенерирующей компании Центрэнерго может завершиться катастрофой для самой компании.

Вместо ожидаемой продажи компании большому иностранному инвестору Центрэнерго может оказаться в руках среднего украинского бизнеса, который банально не «потянет» развитие генерации, которая способна обеспечивать до 10% производства электроэнергии в стране.

Может повториться история с приватизацией нефтеперерабатывающих заводов, когда вместо обещанных миллиардов долларов инвестиций в ходе приватизации в середине 1990-х гг. в Украине фактически закрылись три из пяти НПЗ. Остановка или сокращение работы Центрэнерго - такой может быть ближайшая реальность предприятия.

Правда, сейчас вопрос продажи Центрэнерго пытаются решить с помощью привлеченного советника, польской аудиторской компании Ernst & Young (Польша). Именно польская дочерняя компания **Ernst & Young** организует и изучает заинтересованность инвесторов в покупке 78,3% пакета акций Центрэнерго. Уже в начале июля правительство будет иметь представление удастся ли на этот раз привлечь иностранного инвестора. «Мы ожидаем, что в ближайшие неделю-две

Фонд государственного имущества сможет наработать все условия и предложить их правительству, поэтому на данном этапе еще финальная версия таких условий продажи, по сути, не подготовлена», - сообщил министр Кабинета министров Украины **Александр Саенко**.

Проблема Центрэнерго осложняется и тем, что государство пытается уже третий год подряд безуспешно приватизировать крупнейшую государственную электроэнергетическую компанию. Это если не считать попытки организовать продажу с 2011 года.

Кстати, именно в разрезе 2011-2018 гг. можно сравнить ценовое предложение, которое государство ожидало получить от продажи Центрэнерго.

Сейчас начальная цена энергогенерирующей компании составляет \$200 млн. Однако, такую сумму, а скорее на \$50-70 млн меньше, в лучшем случае заплатит вероятный украинский инвестор. А от иностранной компании в правительстве ожидают получить более \$350 млн.

Конечно, ни \$200 млн, ни \$350 млн не могут сравниться с суммой в \$1-1,2 млрд, на которые рассчитывали в Украине в далеком 2011-2012 гг. При этом начальная цена тогда определялась на уровне \$600 млн.

И причиной того, что тогда не удалось продать Центрэнерго, была также недостаточная работа власти с иностранными инвесторами и выяснение отношений между этими группами, которые де-факто контролировали компанию.

Сегодня же история повторяется. С одной стороны правительство не скрывает своей цели - продать Центрэнерго иностранному инвестору. Тогда же он назвал страны, которые проявили интерес к приватизации Центрэнерго - инвесторы из Китая, Кореи, Турции и Индии.

Но с другой стороны - в покупке Центрэнерго сегодня заинтересована новосформированная так называемая «группа Кропачева», которая пытается выстроить угольную вертикально интегрированную компанию с собственными шахтами, обогащением, генерацией электроэнергии. Однако, пострадает от этого энергосистема, не досчитается как минимум 6 млрд кВт-ч, а как максимум 10 млрд кВт-ч. Также останутся проблемы высокой себестоимости добычи угля на государственных шахтах, закрытие нерентабельных шахт.

В то же время, иностранный инвестор действительно может предложить большую цену за Центрэнерго. **Но на данном этапе компании, проявляющие интерес, не видят последовательных действий в Украине в отношении условий функционирования рынка угля и электроэнергии.**

Более того, уже полтора года НАБУ проводит расследование формулы Роттердам+. Поэтому если на этот раз приватизация Центрэнерго сорвется, то значительная часть вины в этом будет и НАБУ.

Поскольку достаточные финансовые средства сегодня есть у иностранных крупных инвесторов, которые будут способны обеспечить прежде всего модернизацию, а также поставки угля на ТЭС.

Соответственно, перед ФГИУ и правительством сегодня стоит первоочередная задача - попытаться по возможности не распугать возможно последних иностранных инвесторов, которые пока готовы купить Центрэнерго.

«ДЕНЬ», 11.07.2018

**«Нафтогаз» саботує розвиток ринку газу»
Експерт — про суди та борги теплокомуненерго**

Алла Дубровик-Рохова

Європейська бізнес-асоціація заявила про зрив реформи ринку природного газу.

Юрій Корольчук, член спостережної ради Інституту енергетичних стратегій:

— Гостра реакція з боку Європейської бізнес-асоціації — це наслідок цілеспрямованої політики «Нафтогазу» в питанні монополізації та захоплення ринку поставок газу для населення і ТКЕ. На жаль, керівництво «Нафтогазу» не зробило висновків і далі намагається натиснути на Євросоюз у цьому питанні й обстояти своє «право» на монополію. Як результат, наявна інформація свідчить, що такі дії «Нафтогазу» вже призвели до перегляду і змінення позиції Єврокомісії з позитивної на негативну в питанні підтримки енергетичних реформ в Україні.

Питання балансування обсягів поставок газу є важливим для «Нафтогазу України», який намагається отримати контроль за газовими мережами. Із цією метою «Нафтогаз» уже ініціював низку судових процесів проти облгазів. Причина — борги теплокомуненерго за спожитий газ. Сума боргів, які нарахували в «Нафтогазі», становить понад 22 млрд грн (облгази) і 28 млрд грн (ТКЕ). І це є лише одним із наступних етапів спроби здійснити фізичне захоплення підприємств із газопостачання.

Схема рейдерства бізнесу доволі проста: нарахування взятих «із стелі» боргів за газ, «доведення» в суді таких абсурдних і завищених боргів, отримання рішення суду, встановлення контролю за підприємством за допомогою силових структур.

Водночас «Нафтогаз України», а точніше, його керівництво переконує населення в тому, що вони борються виключно проти **Дмитра Фірташа** як власника більшості облгазів.

Сьогодні уже зрозуміло, що «Нафтогаз» не має наміру нести відповідальність за ремонт та підтримку стану газових мереж. До того ж із усієї суми боргів у 22 млрд грн облгази Фірташа винні лише трохи більше, ніж половину, — 13 млрд грн. Решту 8 млрд грн — винні власники інших облгазів. Тому це насправді ще раз свідчить, що мета компанії одна — переділити абсолютно увесь ринок постачання газу і контролювати його.

І заява Європейської бізнес-асоціації щодо проблеми добового балансування газу лише підтверджує, що саботаж «Нафтогазу» і суди з облгазами щодо штучних боргів — це сьогодні головна проблема на ринку газу.

Доволі показово: **покупка відбулася на тлі створення штучної заборгованості ТКЕ й облгазів та відсутності реальної юридичної роботи «Нафтогазу» у сфері повернення боргів.** Схоже, в «Нафтогазі» бачать газовий бізнес на свій манер: не підписали необхідних документів купівлі-продажу газу, завищили ціну балансуємого газу втричі і продали супердорогий газ теплокомуненерго. А за отримані гроші купили дороге авто. Такий от нерівноцінний обмін — газова реформа держави на автомобіль для керівника «Нафтогазу» **А.Коболєва.**

Процеси, які впливають на приватизацію ПАТ «Центренерго**Ігор Лапін, член Комітету ВРУ****з питань правової політики та правосуддя**

Загалом проблемні процеси, які відбуваються в енергетичному секторі та які впливають на процес приватизації енергооб'єктів, зокрема ПАТ «Центренерго», можна окреслити так:

— відбувається штучне обмеження виробництва дешевого струму на АЕС та гальмування постачання саме ядерного палива для них;

— діяльність окремих структур, яка спрямована на зрив нарощування внутрішнього видобутку газу, що створює посилення залежності країни саме від російського газу;

— відбувається штучне нарощування виробництва електроенергії на ТЕС, які працюють на імпортованому антрациті;

— гальмування переведення окремих ТЕС на газове вугілля.

Дедалі більше основні доходи держави забезпечуються пільговими кредитами міжнародних фінансових організацій та переказами заробітчан, що замикає коло деградації країни та стимулів для її внутрішнього розвитку.

Продаж державного підприємства «Центренерго» має розпочати процес «великої приватизації». На торги пропонується виставити 78,289% акцій компанії. До складу ПАТ «Центренерго» входять три теплові електростанції — Вуглегірська, Зміївська та Трипільська. Це друга найбільша енергогенеруюча компанія України. Сумарна проектна потужність станцій становить 7690 МВт, що дорівнює майже 14% від загальної потужності електростанцій України.

За словами в. о. голови Фонду державного майна **В. Трубарова**, слідом за «Центренерго», скоріш за все, підуть інші енергокомпанії.

Ми всі пам'ятаємо, як у 2005 році відбувався продаж «Криворіжсталі». Тоді був чіткий курс на продаж. Щоправда, нині питання продажу «Центренерго» вирішують за допомогою залученого радника — аудиторської компанії Ernst & Young (Польща).

Гадаю, що вже у липні уряд матиме уявлення чи вдасться цього разу залучити іноземного інвестора.

Шанси на реальний продаж акцій «Центренерго» підвищили події кінця минулого року, коли відбувся переділ контролю над сферою поставок вугільного концентрату на станції компанії.

З грудня поставки концентрату на ТЕС «Центренерго» держшахти здійснюють тільки за паперами. Насправді відвантаження ведеться з фабрик групи «Укрдонінвест» **Віталія Кропачова**, де державне вугілля проходить процедуру збагачення. Нині ТЕС «Центренерго» переорієнтувалися із закупівель вугілля марки «Г» у «ДТЕК» на контрактні відносини з «Краснолиманське», яке належить т. зв. «групі Кропачова», яка, будучи головним постачальником палива на «Центренерго», зацікавлена у купівлі державної компанії.

Практичний досвід довів, що вітчизняні інвестори виявляються не готовими конкурувати з досвідченими іноземними компаніями на відкритих конкурсних аукціонах. Окрім багатьох фактів «відлякуючим» фактором покупки енергетичної компанії є й спекуляції довкола формули «Роттердам+», особливо в зв'язку із розслідуванням НАБУ.

Іноземний покупець не вкладатиме гроші, не розуміючи, який прибуток отримає. Окрім того, група народних депутатів України звернулася до Окружного адміністративного суду Києва з позовом щодо рішення Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг України, про підвищення ціни на електроенергію на підставі формули «Роттердам +».

Якщо іноземний інвестор все-таки вирішить купити ПАТ «Центренерго», то його можна продати за 350—400 млн. доларів. Якщо доведеться продавати компанію українському покупцю, то бюджет отримає не більш як 150 млн. доларів, при тому, що поточна оцінка вартості активів становить 200—250 млн. доларів. Окрім того, малоімовірно, що українські інвестори вкладатимуть кошти саме в розвиток підприємства.

Якщо цього разу приватизацію «Центренерго» буде зірвано, то це підприємство може очікувати навіть закриття, а у нас з'явиться ОПЗ № 2.

Проте варто зауважити, що приватизація буде ефективною і виправданою у разі прив'язки її до питань національної безпеки, стратегії довгострокового розвитку галузі та створення стимулюючого законодавчого і відповідного регуляторного середовища.

<http://www.golos.com.ua/article/305158>

Еженедельник 2000 (Сайт издания), 04.07.2018

«Роттердам» унесет ветром

Если Украина сможет вовремя поймать мировые тенденции

Иван Петров

Аналитический центр Bloomberg New Energy Finance опубликовал прогноз развития энергетики до 2050 г. — New Energy Outlook 2018. Эксперты обещают веселые перемены — нефтяные экономики будут пущены под откос, поскольку зеленая энергетика займет примерно 71% всего рынка.

Согласно прогнозам команды из 65 аналитиков из разных стран, в ближайшие три десятилетия в строительство новых генерирующих мощностей будет инвестировано около 11,5 трлн. долл. Причем львиная доля этих денег — 8,4 трлн. — достанется ветру и солнцу. В атом и гидроэнергетику вложат около 1,5 трлн. долл.

Главные предпосылки радикальных изменений — удешевление фотоэлементов и батарей, а также падение цен на ветрогенераторы. Фотовольтаика должна подешеветь к 2050 г. на 71%, ветроэнергетические решения — на 58%.

Эти тенденции приведут к тому, что энергетика, построенная на сжигании ископаемого топлива, которая занимает сегодня 2/3 глобального рынка (63%), съедится до трети (29%).

Из всех возобновляемых источников, включая атомную, будет доминировать солнечная и ветровая генерация — предполагается, что они поделят половину всего энергорынка поровну.

Лидерами в области возобновляемой энергетики к 2050 г. станут Европа (где ее доля достигнет 87%), США (55%), Китай (62%) и Индия (75%)...

Коммунальная революция: в Украине взлетят тарифы на электроэнергию, но пропадет монополия

Украинцы смогут сами выбирать, у кого покупать электроэнергию. Вместо единого тарифа на всю страну появятся десятки предложений – с разными условиями и ценами. Кроме того, «ток» можно будет покупать непосредственно у электростанции. **Тарифы больше не будет устанавливать государственный регулятор, что в первое время приведет к скачку цен.**

Каждый кВт*час перед тем, как попасть в квартиру, проходит цепочку: генерация – «Энергорынок» - облэнерго. По этой же цепочке возвращаются и собранные с населения деньги. Причем большую часть электроэнергии производят атомные электростанции, а больше всего денег получают ТЭС и ТЭЦ.

Украина стремится стать частью европейского энергорынка, а для этого приходится кардинально реформировать действующую систему.

Вместо «Энергорынка» и облэнерго, как прогнозируют в НКРЭКУ, будут работать десятки трейдеров. Их задача покупать «ток» у генерации и продавать потребителям по разным тарифам. И тогда украинцы смогут выбирать себе поставщика по примеру мобильных операторов: искать лучшие условия и цены.

Чтобы регулировать объемы потребления и производства, закон обяжет поставщиков участвовать в балансирующем, суточном рынках. Участники рынка объединятся в «балансирующие группы». Предусмотрена также и ответственность: если нарушили график – придется отвечать по закону. Необходимые постановления уже приняла НКРЭКУ, однако простых потребителей это не коснется.

Долги и риски. «Препятствием могут стать неурегулированная задолженность на действующем рынке электроэнергии, задержка в внесенный на рассмотрение Верховной Рады Украины законопроекта об особенностях погашения задолженности за электрическую энергию, образовавшейся на оптовом рынке», - рассказала на пресс-конференции на тему запуска рынка электроэнергии член коалиции «Энергетические реформы» **Светлана Голикова.**

Сейчас долги за электроэнергию исчисляются десятками миллиардов гривен. Как пояснил эксперт в сфере энергетического рынка **Юрий Корольчук, Украина взяла на себя обязательства перед Энергетическим сообществом, Европейским Союзом запустить рынок, однако без списания долгов он не может работать. «14 млрд гривен – это долги фактически неконтролируемых территорий»,** - пояснил эксперт.

После того, как запустится рынок, правительство предлагает обязать операторов систем унаследовать долги поставщиков. Они смогут требовать погашения задолженности с потребителей. В то же время долги «Энергорынка» спишут.

Как пояснили в «Укрэнерго», есть и другие риски. Во-первых, потребителям в большинстве случаев придется делать предоплату, участникам рынка придется отдельно заключать договора на поставку, на передачу, на распределение, брать на себя ответственность за небаланс. Украинцы, которые не заплатили за электроэнергию, моментально останутся без «света» - процедура отключения значительно ускорится. **Более того, в случае сговора предприятий, цены могут резко подскочить, считают в «Укрэнерго».**

Как пояснили в НКРЭКУ, действующие тарифы на электроэнергию уже не соответствуют реальной стоимости «тока». Украинцы по идее должны платить не меньше 2,5 грн за кВт*час (сейчас действуют два тарифа: 0,9 и 1,68 грн/кВт*час). Однако повышать цены до того момента, пока рынок электроэнергии полноценно не заработает, в комиссии покамест не планируют.

Таким образом, накопленное подорожание «догонит» украинцев в июле следующего года. На тот момент тарифы могут вырасти в 1,5-2 раза. Однако, в будущем, поясняют эксперты, когда количество трейдеров будет расти, диктовать цены будет конкуренция, спрос и предложение на рынке, тарифы стабилизируются. Сейчас же чиновники намеренно завышают стоимость электроэнергии для промышленных потребителей для того, чтобы компенсировать низкие цены для населения.

Однако, так или иначе, украинцам все равно приходится платить больше. Крупные производители, заводы и даже супермаркеты компенсируют своими ценами расходы на коммунальные услуги, в том числе и электроэнергию...

Новое время (сайт), 09.07.2018

Fitch присвоило рейтинг компании Р.Ахметова в возобновляемой энергетике

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings присвоило DTEK Renewables B.V. – холдинговой компании, консолидирующей активы ДТЭК в возобновляемой энергетике – долгосрочные рейтинги дефолта эмитента (РДЭ) в иностранной и национальной валюте B- с прогнозом "стабильный".

В портфель DTEK Renewables B.V. входят действующие Ботиевская ВЭС (200 МВт) и Трифановская СЭС (10 МВт). На стадии строительства находятся еще два проекта – Никопольская СЭС (200 МВт) и первая очередь Приморской ВЭС (100 МВт). Компания планирует увеличить портфель проектов почти в пять раз к 2020 году – до 1 ГВт, которые примерно поровну будут распределены между ВЭС и СЭС.

Так, рейтинг подкреплен поддерживающей нормативной базой для производства возобновляемой энергии, высокодоходными операциями и ожиданием того, что прогнозируемое увеличение кредитного плеча будет умеренным после ввода всех активов в эксплуатацию.

Одновременно Fitch указывает, что рейтинг ограничивается отсутствием юридического "ограждения" бизнеса в более крупной группе, небольшими размерами компании по сравнению с другими оцененными европейскими компаниями в этой сфере, а также валютным риском, "риском завершения", поскольку проекты находятся на разных этапах исполнения. Агентство поясняет, что последнее обстоятельство может привести к более позднему вводу в эксплуатацию, что приведет к снижению тарифов на 11%, однако ожидает, что компания завершит работу над всеми ожидаемыми проектами до конца 2019 года, и поэтому сможет получить текущий тариф.

Fitch указывает, что на конец 2017 года займы, полученные ДТЭК ВИЭ от связанных сторон – DTEK B.V. и SCM, составили 7,8 млрд грн.

Український Бізнес Ресурс, 09.07.2018

Облэнерго насильно вернут государству

Юрий Павлов

Объектам энергетики будут присваивать статус стратегических.

Верховная Рада Украины намерена существенно поменять правила на рынке электроэнергетики и предлагает наделить депутатов полномочиями возвращать в собственность государства приватизированные объекты электроэнергетики. Соответствующие изменения закреплены в законопроекте №8572, который группа внефракционных нардепов внесла в парламент 6 июля 2018 года.

В частности, документ предлагает учредить в украинском законодательстве понятие «**стратегические объекты электроэнергетики**». Такими авторы проекта считают все более или менее крупные ТЭС и ТЭЦ, перешедшие в частные руки в последние годы.

Проект довольно детально выписывает и саму процедуру национализации. На следующий день после того, как Рада проголосует за внесение в стратегический перечень объекта, Фонд госимущества должен ввести на него временную администрацию.

При этом передача объекта в собственность государству должна быть проведена в срок до 3-х месяцев: за это время чиновники должны будут оценить объект и выплатить бывшему собственнику причитающуюся компенсацию.

Возвращать деньги за отобранное имущество планируют по результатам проведенной оценки. Однако какими бы ни был ее итог, экс-владельцу заплатят не больше, чем в свое время отдал за покупку он. Правда, с учетом инвестиций в улучшение объекта и инфляцию за весь период владения.

Примечательно, что компенсировать стоимость объекта хотят не живыми деньгами, а гособлигациями со сроком погашения не менее 20 лет.

Также авторы предлагают Фонду госимущества в каждом конкретном случае провести проверку законности приватизации. Если в ее ходе обнаружатся нарушения – объект отберут без выплаты экс-владельцу компенсации.

Газета.ua, 09.07.2018

Необхідна комплексна енергомодернізації країни - Ніколаєнко

Глава партії "Основа" **Андрій Ніколаєнко** вважає, що один з напрямків підвищення енергоефективності - розвиток енергодобувних галузей України

"В рамках програми стрімкого розвитку "Країна ЗаПрацює" доведеться здійснити масштабну модернізацію інфраструктури України - транспортної галузі, житлово-комунального господарства, енергетичної сфери. Запустивши таку комплексну модернізацію, ми відразу ж створимо до мільйона нових робочих місць", - сказав Андрій Ніколаєнко в ефірі "7 каналу". Ще мільйон місць з'явиться на підприємствах, які відновлять свою діяльність після масового їх закриття протягом 2014-2018 років, додав політик.

Глава "Основи" нагадує також, що Україна споживає зараз в 2 рази більше енергії на одиницю виробленого ВВП, ніж країни Африки та у 8 разів більше Євросоюзу. У той же час країна має величезний потенціал щодо підвищення енергоефективності.

Щоб підприємства промисловості та інших сфер економіки могли здійснювати модернізацію і ставати енергоефективними, щоб вони дійсно надавали нові робочі місця, їм потрібні дешеві і довгострокові кредити. "Ми не зможемо конкурувати з нашими сусідами, з розвиненими країнами, якщо кредити в Україні будуть

пропонуватися під 17 і більше відсотків. Необхідно, щоб вони коштували по 2-5%. А для цього потрібна зовсім інша банківська система.

Ще один напрямок підвищення енергоефективності - розвиток власне енергодобувних галузей України. І в першу чергу, збільшення власного видобутку дешевого газу, собівартість якого у п'ятеро нижче ціни імпортного носія. При цьому неповороткий державний "Нафтогаз" повинен бути докорінно реформований, розділений і приватизований, заявляє політик. Такі заходи, з його слів, дозволять знизити ціни на газ на 40%.

"Через блокування Донбасу замість українського вугілля за гривні стали купувати американське або ПАРівське, збільшили фактично в 2,5 рази закупівлі вугілля у Росії. Разом з тим не інвестуємо в Волинські та Львівські шахти. Потрібно повернути контроль над Донбасом, зняти блокаду, і тоді можна піти від схеми "Роттердам плюс". Це відразу дасть можливість знизити тарифи на електроенергію", - стверджує глава "Основи".

Газета.ua, Украинские новости, ГлавКом, Український Бізнес Ресурс, 10.07.2018

Жоден учасник ринку електроенергії не має ринкової влади - АМКУ

На ринку електроенергії немає монополії, так як ні одна компанія - учасник ринку не має реальної ринкової влади. Про це заявив глава АМКУ **Юрій Терентьєв**.

В АМКУ констатують, що ринок генерації електроенергії є високо центрованим: є великі продавці в особі «Енергоатому» і «ДТЕК», покупець «Енергоринок» з часткою 100%.

При цьому компанії не мають реальної ринкової влади, відповідно, не можуть диктувати свої умови на ринку, не можуть обмежувати конкуренцію, не можуть впливати на ціну або створювати штучний дефіцит. Це пов'язано з тим, що діяльність компаній чітко регулюється: є типові договори і ліцензійні умови, обсяги визначаються балансами, тарифи встановлюються НКРЕКП, а ціни - правилами ОРЕ. Крім того, всі оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі підлягають безумовному виконанню всіма суб'єктами господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України.

«Ринкова влада зазначених суб'єктів господарювання могла б бути реалізована, якби не діяли адміністративні обмеження у вигляді державного регулювання з боку НКРЕКП, Міненерговугілля, КМУ, а також обмежень, встановлених Законом та Правилами ринку», - відзначають в АМКУ.

Раніше аналогічну думку висловлювали експерти енергоринку. Так, президент Енергетичної асоціації України **Василь Котко** заявляв, що ціни на електроенергію і обсяги її виробництва повністю контролює держава, а тому учасники ринку і споживачі не мають ринкової свободи.

Українські Новини, 11.07.2018

Мінекономіки прогнозує зростання цін на електроенергію для промспоживачів на 16% у 2018 і на 10% у 2019- +2021

Міністерство економічного розвитку і торгівлі прогнозує зростання цін на електроенергію для промислових споживачів на 16% у 2018 році і щорічно на 10% в 2019-2021 роках.

Про це свідчать дані проекту урядової постанови про прогноз соціального та економічного розвитку на 2019-2021 роки.

Мінекономіки допускає відхилення від прогнозів у 2018-2021 роках як в сторону збільшення, так і в бік зменшення.

Як повідомляли Українські Новини, Мінекономіки прогнозує зростання тарифів на електроенергію для побутових споживачів на 25% в 2019 році, на 25% у 2020 році і на 25% у 2021 році.

28 грудня Національна комісія держрегулювання енергетики і комунальних послуг (НКРЕКУ) встановила на 1-й квартал 2018 року прогнозну оптово-ринкову ціну (ОРЦ) на електроенергію на рівні 1 495,57 гривень/МВт-год.

На інші 3 квартали 2018 року НКРЕКУ встановила однакову прогнозну ОРЦ на рівні 1 586,7 гривень/МВт-год.

УНИАН, 11.07.2018

ДТЭК Ладыжинская ТЭС завершила капремонт первого энергоблока и увеличила его мощность на 47,4%

ДТЭК Ладыжинская ТЭС (Винницкая область), которая входит в состав энергогенерирующей компании "ДТЭК Западэнерго", завершила капитальный ремонт энергоблока №1 стоимостью **148,8 млн грн**, увеличив мощность блока на 47,4% - до **280 МВт**, сообщает пресс-служба компании "ДТЭК Энерго".

Согласно сообщению, работы длились 6 месяцев, и за это время была обновлена турбина энергоблока, дымоходы и горелочные аппараты.

"Отдельное внимание компании в ходе проекта было уделено снижению выбросов в окружающую среду. **29,3 млн грн** от общего объема инвестиций было направлено на реконструкцию электрофильтра. Благодаря этому, концентрация пыли в дымовых газах сократилась в 3,7 раза и соответствует проектным показателям", - говорится в сообщении.

В сообщении указано, что особенностью реконструкции электрофильтра стало частичное финансирование работ за счет ранее уплаченного компанией "ДТЭК Энерго" эконалога в бюджет Винницкой области и города Ладыжин.

В планах "ДТЭК Энерго" выполнение второго этапа реконструкции электрофильтров на Ладыжинской ТЭС в 2019 году.

Общая стоимость реконструкции электрофильтров - **82,3 млн грн**.

Также сообщается, что полная реализация проекта позволит довести выбросы энергоблока до европейских норм, что положительно скажется на экологической обстановке в Ладыжине и Винницкой области.

«ДТЭК Западэнерго» - крупная энергогенерирующая компания, в состав которой входят три теплоэлектростанции на западной Украине (Добротворская, Ладыжинская и Бурштынская ТЭС). Установленная мощность этих станций составляет 4,7 ГВт (14,2% от общей мощности электростанций в Украине). 97,24% акций компании принадлежит СКМ.

«ДЕНЬ», 11.07.2018

Енергія для миру та... демократії

Тетяна Козирева

Державний Укргазбанк став першим у країні екобанком, який підтримує проекти з відновлюваної енергетики

Завдяки соціально відповідальним українцям і бізнесу, що оформили еко-кредити від Укргазбанку, рівень CO₂ в Україні скоротився на 896 тисяч тонн. На

цьому наголосив голова правління державного Укргазбанку **Кирило Шевченко** на міжнародному форумі з питань альтернативної енергетики у Львові.

Участь у представницькій фаховій українсько-німецькій конференції **«Відновлювана енергетика — енергія для миру та демократії»** взяли заступник міністра екології та природних ресурсів України з питань європейської інтеграції **Микола Кузьо**, президент Energy Watch Group, экс-депутат бундестагу, автор пакета законів з відновлюваної енергетики в Німеччині **Ханс-Йозеф Фелл**, голова Німецько-українського форуму, президент Schaeffler у країнах Центральної та Східної Європи, Близького Сходу та Африки професор **Райнер Лінднер**, голос та амбасадор чистої енергії України у світі **Руслана Лижичко**, представники Німецько-української промислово-торговельної палати, Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України.

Голова правління Укргазбанку Кирило Шевченко зазначив, що Укргазбанк став першим у країні екобанком, який підтримує проекти з відновлюваної енергетики, також — із впровадження екологічних стандартів у виробництві, транспорті та соціальному житті.

«Для мене дуже важливо, щоб ви відчули, що на Львівщині є найкращі можливості для альтернативної енергетики», — звернувся до учасників заходу голова Львівської облдержадміністрації **Олег СИНЮТКА**.

Згодом голова Укргазбанку зустрівся з головою ЛОДА Олегом Синютком, щоб обговорити питання кредитування сфери розвитку відновлюваної енергетики, агропромислового комплексу та малого і середнього бізнесу.

«Українці надзвичайно креативні і працьовиті. І це поверне нас до об'єднання зі стихіями та їх енергією, — наголосила на відкритті конференції співачка і громадська діячка **Руслана**, що популяризує відновлювані джерела енергії і закликає людей у всьому світі вступити в нову еру — еру чистої енергії.

А загалом на конференції «Відновлювана енергетика — енергія для миру та демократії» йшлося про те, що **залежність від традиційних викопних джерел енергії створює реальну небезпеку для України і вже сьогодні є причиною війни за ресурси**, уповільнення або блокування процесів децентралізації економіки та євроінтеграції.

Економічна правда, Укррудпром Корреспондент (Сайт издания)

ГлавКом, Николаев в подробностях, 12.07.2018

Янукович продав «Донбасенерго» нардепу від БПП

Дмитрий Рясной

ПАТ «Донбасенерго» змінило свого бенефіціара.

За його словами, старший син **Віктора Януковича Олександр Янукович** втратив відношення до «Донбасенерго», поступившись роллю її куратора депутату Верховної Ради **Максиму Єфімову**.

«Операція була відкрита в червні і зараз знаходиться на завершальній стадії оформлення», - каже джерело.

За його словами, структурам Єфімова буде проданий весь пакет Януковича і його молодшого ситуативного бізнес-партнера **Ігоря Гуменюка** в «Донбасенерго» - 60,8% акцій.

Наразі цей пакет оформлений на ПрАТ «Енергоінвест холдинг».

Як повідомляла ЕП, у 2016 році бенефіціарами «Енергоінвест холдингу» стали **Андреас Церні** (Греція) та **Роберт Бенш** (США).

Справжнє ім'я Андреаса Церні - **Андрій Чорний**. Він є вихідцем з України і на енергетичному ринку сприймається в ролі вихованця господаря шахти ім. Засядька (Донецьк) **Юхима Звягільського**.

У свою чергу Роберт Бенш відомий учасникам ринку в ролі представника інтересів **Михайла Афендикова** - американського бізнесмена українського походження, який володіє Sub Energy Inc, яка контролює в Україні газовидобувні компанії «Куб-газ» і «Тісагаз».

На момент опосередкованого придбання мажоритарного пакету акцій «Донбасенерго» (в 2015-2016 роках) Церні і Бенш позиціонували себе в ролі нових господарів цієї енергокомпанії.

Сьогоднішня угода, в рамках якої бенефіціаром «Донбасенерго» став Єфімов, реальна: компанія дійсно вийшла з-під контролю Януковича.

До цього придбання ключовим активом Єфімова в Україні був завод «Енергомашспецсталь» (Краматорськ), який він контролює в ситуативному партнерстві з російською державною групою «Росатом».

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Пост-Реліз Комітетського слухання 12.07.2018

У Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки проведено слухання на тему:

«Ядерна енергетика України – виклики та перспективи»

12 липня у Комітеті Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбулися слухання на тему: **«Ядерна енергетика України – виклики та перспективи»**, на яких обговорювалися питання функціонування та розвитку ядерної енергетики, а також першочергові завдання, необхідні для підвищення безпеки ядерних енергетичних установок, ефективного функціонування галузі.

У слуханнях брали участь народні депутати України, представники центральних органів влади України, органів державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та сфері ядерного регулювання, підприємств, наукових установ, організацій енергетичної галузі, профспілок, громадських організацій.

Олександр Домбровський, в. о. Голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки зазначив: «За останні роки атомна енергетика стала в нашій країні дуже потужною галуззю. За своєю фундаментальністю, за своїми технологічними рішеннями та можливостями сьогодні українська атомна енергетика може бути одним із засобів для подальшого потужного динамічного розвитку вітчизняної енергетики».

Водночас, О. Домбровський звернув увагу на те, що важливо на цих Комітетських слуханнях ще раз повернутися до питання тарифоутворення в атомній енергетиці, з огляду на призначення нового складу НКРЕКП. Існуюча система тарифного утворення в частині АЕС України не покриває експлуатаційних видатків

та витрат, пов'язаних з їх будівництвом чи подовженням термінів експлуатації, забезпеченням належного рівня безпеки АЕС, поводженням з відпрацьованим паливом і радіоактивними відходами, необхідністю накопичення фінансових резервів для зняття енергоблоків з експлуатації. Питання тарифоутворення на пряму пов'язано з питаннями збереження висококваліфікованого ліцензованого персоналу атомних електростанцій, плинність якого збільшується з України в країни Європейського Союзу. Також О. Домбровський наголосив, що наразі дуже багато залежить від ефективної роботи державних інституцій, зокрема, Верховної Ради України.

У свою чергу, **Вікторія Войціцька**, секретар Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, наголосила, що ядерна галузь є однією з ключових для енергетики України й, окрім того, є низьковуглецевою технологією, а тому розглядається як інструмент досягнення цілей по зниженню викидів. «Незважаючи на це, ми вимушені констатувати, що ядерна енергетика не отримує достатньої підтримки з боку органів влади. І тут однією з основних у недопрацюванні, на жаль, є Верховна Рада України. Про це свідчать підсумки голосування за законопроекти, які були схвалені та внесені Комітетом ПЕК і нашими колегами з інших комітетів. Йдеться, зокрема, і про законопроект №3131, від прийняття якого залежить збереження висококваліфікованого персоналу на атомних електростанціях. Це також прийняття законопроекту №5550-д, який гармонізує законодавство України в галузі радіаційної безпеки з відповідною Директивою ЄС. Важливий задля постачання палива є законопроект №2336 досі не розглянуто на пленарному засіданні. Тобто **це наразі є не тільки законопроектами, які ми повинні виконувати відповідно до внутрішніх політик, а й зобов'язаннями, які ми взяли на себе в рамках Угоди про асоціацію з ЄС.** І дуже прикро бачити, що ці законопроекти часто ставляться наприкінці наших обговорень і ми не завжди встигаємо дійти до них. Більшість документів не розглядається дуже довго – з 2015 року, тому ми заборгували ядерній галузі розгляд цілого пакету важливих документів, і зараз я закликаю своїх колег-депутатів прийняти законопроекти, щоб посилити підтримку галузі», – підсумувала В. Войціцька.

Цикл спорудження нових ядерних потужностей від початку виконання передпроектних робіт до введення об'єкту в експлуатацію становить біля п'ятнадцяти років. Тобто, **«якщо ми говоримо про реалізацію завдань «Енергетичної стратегії – 2035» у контексті ядерної енергетики, ми маємо рухатися за жорстким графіком. Крім того, закупівля необхідних товарів, робіт і послуг, має відбуватися у суворій відповідності до чинного ядерного законодавства, орієнтованого на безумовний пріоритет забезпечення ядерної та радіаційної безпеки над іншими інтересами».**

Голова підкомітету з питань ядерної енергетики та ядерної безпеки **Володимир Бандуров** більш детально зупинився на проблемних питаннях діяльності ядерної енергетики. Перш за все, це заміщення енергоблоків які будуть виводитися із експлуатації після 2035 року, питання прийняття програми довгострокового розвитку ядерної енергетики, захист від інфляції коштів зняття з експлуатації енергоблоків АЕС, справедливість формування тарифу для ядерної генерації, збереження кваліфікованих кадрів, боргів енергоринку перед НАЕК

«Енергоатом», соціального захисту персоналу АЕС та населення, що проживає та територія розміщення АЕС.

Міністр енергетики **Ігор Насалик**, у свою чергу спростував інформацію про те, що Україна продовжує співпрацю з російською компанією «Росатом»: «Все навпаки – за 8 років ми нарешті завершуємо співпрацю». Він також додав, що **«наразі одним із головних завдань є будівництво ЦСВЯП: «Чому так? Тому що це була пуповина, яка тривалий час зв'язувала нас з РФ. У нас просто не було інших альтернатив утилізації відпрацьованого ядерного палива. Як зауважив президент компанії Holtec, в жодній країні подібні об'єкти не були побудовані в такі короткі стислі терміни. І я більше ніж переконаний, що всередині наступного року вже розпочнеться експлуатація першої черги об'єкту».**

Президент НАЕК "Енергоатом" **Юрій Недашковський**, доповідь якого була ключовою, наголосив на тому, що на сьогодні одним із головних завдань галузі є **продовження строків експлуатації діючих енергоблоків: «У коштах це майже у більше ніж 20 разів дешевше, ніж будувати нові енергоблоки. На сьогодні Компанією реалізуються програми щодо ефективності підвищення номінальної потужності та коефіцієнта використання встановленої потужності. Виконання цих заходів дозволить ядерні генерації збільшити потужність до 2760 МВт, що додатково дозволить виробляти від 6,9 до 14,8 млрд. Квт.годин щорічно.**

Успішно реалізується проект спорудження спеціалізованого сховища для зберігання відпрацьованого ядерного палива, отримані відповідні ліцензії. **Успішно реалізуються міжнародні проекти, зокрема з компаніями Westinghouse (диверсифікація постачання ядерного палива) та Holtec (будівництво сховища зберігання відпрацьованого ядерного палива). Реалізується пілотний проект приєднання об'єднаної енергетичної системи України до об'єднаної системи Європейського Співтовариства».**

Одним із викликів, які потребують рішення, це **створення кадастру майбутніх майданчиків будівництва АЕС.**

Він також наголосив на тому, що «нажаль, ця робота ведеться в умовах дефіциту тарифних коштів. НКРЕКП минулого складу практикував вибіркового підхід, застосовуючи для теплової генерації індикатив, а для атомної - "витрати+". В минулому році ми прогнозували тариф на відпуск електроенергії АЕС – 72 коп/кВт-год, отримали 47 коп/кВт-ч. Компанія розробила і затвердила фінансовий план, узгоджений з усіма міністерствами, відомствами і Кабміном, але вже після затвердження фінансового плану в кінці року НКРЕКП зняла ще 3,3 млрд грн, чим загнала компанію в штучні збитки".

За словами Юрія Недашковського, навіть при встановленому на 2018 рік тарифі 54 коп/кВт-год **дефіцит «Енергоатому» складає 13,9 млрд грн.** Він також зауважив, що з розрахунками, з 2006 по 2017 рік «Енергоатом» через низький тариф недоотримав **5,5 млрд дол.**, котрі могли би бути витрачені на добудову енергоблоків Хмельницької АЕС, а також на модернізацію діючих реакторів.

Більше того, голова НАЕК «Енергоатом» акцентував увагу, що завдяки тому, що НКРЕКП фактично двічі знімає кошти з Компанії, він таким чином отримує ресурси поповнення «Роттердам+»: «В результаті, тепла генерація і банківський сектор, який її обслуговує, у вигаши за рахунок "Енергоатому": приватний бізнес заробляє на державних активах"... Ми не просимо ніяких преференцій. Ми лише

просимо поставити НАЕК «Енергоатом» в рівні умови з усіма учасниками ринку», підсумував Юрій Недашковський.

Водночас, член НКРЕКП **Дмитро Коваленко** заявив, що наразі Комісія розглядає можливості збільшення фонду заробітної плати НАЕК «Енергоатом», а також найближчим часом Регулятор готовий розглянути перегляд тарифу для компанії. Втім, він додав, що Компанія не завжди вибирає навіть ті кошти, які встановлені тарифом, а це важливо і впливає на подальше формування тарифу.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов наголосив, що проблематика розвитку ядерної енергетики піднімається протягом останніх 3-3,5 років. **Питання атомної енергетики - комплексне і потребує фінансового забезпечення. Основна проблема це збереження персоналу АЕС.**

Підбиваючи підсумки, Олександр Домбровський запропонував провести внутрішню дискусію між НКРЕКП та «Енергоатомом», щоб вже визначитися з подальшими діями, запропонувавши для цього майданчик Комітету. При цьому він зазначив, що за потреби Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки готовий виступити і модератором цієї дискусії.

Додаткова інформація на цю тему, УНІАН, 12.07.2018, «Прошлый состав НКРЭКУ загнал "Энергоатом" в искусственные убытки – Недашковский»

Президент Национальной атомной энергогенерирующей компании "Энергоатом" **Юрий Недашковский** заявляет, что прошлый состав Национальной комиссии, осуществляющей регулирования в сферах энергетики и коммунальных услуг загнал компанию в искусственные убытки. Об этом он сказал во время комитетских слушаний в Верховной Раде на тему "Ядерная энергетика Украины - вызовы и перспективы".

"НКРЭКУ прошлого состава начало практиковать выборочный подход, применяя для тепловой генерации индикатив, а для атомной - "затраты+". В прошлом году мы прогнозировали (тариф на отпуск электроэнергии АЭС - УНІАН) 72 коп/кВт-ч, получили 47 коп/кВт-ч. Компания разработала и утвердила финансовый план, согласованный со всеми Министерствами, ведомствами и КМУ, но уже после утверждения Финплана в конце года НКРЭКУ сняло еще 3,3 млрд гривен, чем загнало компанию в искусственные убытки", - сообщил Недашковский.

По его словам, даже при установленном на 2018 год тарифе 54 коп/кВт-ч дефицит Энергоатома составляет 13,9 млрд гривен.

Эти дефициты, по словам Недашковского, вынуждают "Энергоатом" наращивать кредитные обязательства, обслуживание которых также не включается в тариф.

«В результате, тепловая генерация и банковский сектор, который ее обслуживает, в выигрыше за счет "Энергоатома": частный бизнес зарабатывает на государственных активах», - сказал Недашковский.

По его мнению, решение данного вопроса не должно привести к повышению тарифа на электроэнергию для потребителей, а заключается в перераспределении средств между генерациями.

«Средняя оптово-рыночная цена в 2017 году по сравнению с 2016 годом не поднималась за счет того, что 20 млрд грн сняли с "Энергоатома" и "Укрэнерго" и перекинули на ДТЭК и теплоэлектроцентрали. Не нужно поднимать (тариф - УНІАН), верните эти 20 млрд грн и всё будет хорошо... Всё

решалось на пальцах, а не сложными расчетами. Отсюда 20 убрали, туда добавили», - сказал Недашковский.

Также он добавил, что "Энергоатом" выполнил расчеты, которые показали, что в период с 2006 года по 2017 год, компания из-за низкого тарифа недополучила 5,5 млрд долларов, которые могли быть потрачены на модернизацию и повышение безопасности действующих энергоблоков, и достройку энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС.

«Энергоатом» в 2017 году получил 1,3 млрд грн убытка, тогда как 2016 год предприятие завершило с чистой прибылью 232,8 млн грн.

В конце декабря прошлого года НКРЭКУ утвердила тариф на произведенную на АЭС электроэнергию на 2018 год на уровне 54,03 коп. за кВт-ч, тогда как компания подавала свои расчеты со ставкой 83,8 коп. за кВт-ч. При этом нынешний тариф для ТЭС уже превысил 2 грн за кВт-год.

В середине марта глава «Энергоатома» Юрий Недашковский заявил, что текущий тариф компании на отпуск электроэнергии не покрывает ее минимальные потребности, в частности, на закупку ядерного топлива в текущем году не хватает 1,436 млрд грн.

Президент Национальной атомной энергогенерирующей компании «Энергоатом» заявляет, что финансовый резерв, который предназначен для снятия с эксплуатации действующих энергоблоков атомных электростанций Украины, полноценно так и не создан.

Вместо этого, создан механизм, благодаря которому "Энергоатом" перечисляет в госбюджет средства, которые там виртуально учитываются, а реально обесцениваются от девальвации и инфляции", - отметил Недашковский.

По его словам, за 40 лет эксплуатации энергоблоков было накоплено всего 3,7 млрд гривен, или 123 млн евро.

"За такие карикатурные средства не то, чтобы хоть один блок снять с эксплуатации, этого не хватит даже на отдельные подготовительные этапы", - уточнил президент компании.

Также он уточнил, что все то же самое касается и Фонда по обращению с радиоактивными отходами, который был создан в 2008 году. "Энергоатом" добросовестно наполняет его платежами, но средства все время используются не по назначению. В текущем году это продолжается", - заявил Недашковский.

По его словам, за все время указанный фонд получил 6,1 млрд гривен, но ни хранилище для радиоактивных отходов от эксплуатации АЭС, ни хранилище для высокоактивных отходов за данный промежуток времени не построено.

Контроль за использованием и инвестированием средств финансового резерва осуществляет наблюдательный совет, персональный состав которого утвержден постановлением Кабинета министров.

Справка УНИАН. Госпредприятие «НАЭК «Энергоатом» – крупнейший производитель электроэнергии в Украине с долей совокупного производства более 50% в общем объеме производства электроэнергии Украины. На «Энергоатом» возложены функции эксплуатирующей организации, которая отвечает за безопасность эксплуатации всех АЭС страны.

По установленной мощности ядерных энергоблоков Украина занимает седьмое место в мире. Все реакторы типа ВВЭР. В Украине действуют 4 атомных

электростанции с 15 энергоблоками, одна из которых, Запорожская АЭС, с 6 энергоблоками общей мощностью 6000 МВт является крупнейшей в Европе.

Войцицкая Виктория Facebook, 12.07.2018, «**Вікторія Войціцька: Мій сьогоднішній виступ на комітетських слуханнях по проблемам ядерної енергетики**»

1. Про законопроекти, що ніяк не можуть бути проголосовані у Раді.

Сьогоднішні Комітетські слухання присвячені стратегічній для нашої Держави галузі – ядерній енергетиці. Ця галузь є основою електроенергетики України та забезпечує виробництво більше 50% електроенергії в загальному балансі. Тобто це основа енергетичної безпеки нашої держави. Незважаючи на це, ми вимушені констатувати, що ядерна енергетика не отримує достатньої підтримки з боку органів влади.

Про це свідчать підсумки голосування за законопроекти, що були схвалені та внесені Комітетом ВР з ПЕК. Йдеться, зокрема, про соціально важливий законопроект № 3131, від прийняття якого залежить збереження висококваліфікованого персоналу на АЕС, а також законопроект № 5550, яким гармонізується законодавство України в сфері радіаційної безпеки з відповідною Директивою ЄС. Це, нагадаю, є зобов'язанням України відповідно до Угоди про Асоціацію з ЄС.

Нам постійно не вистачає часу пленарних засідань, щоб ґрунтовно підійти до голосування цих законопроектів, які в порядку денному опиняються серед останніх питань.

Аналогічна доля спіткала законопроект № 2021 «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування правових режимів території у місцях розташування ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами».

Звертаю увагу, що важливий для своєчасного постачання ядерного палива для українських АЕС законопроект № 2336 також до цього часу не розглянутий на пленарному засіданні Верховної Ради.

Проходження законопроектів, важливих для майбутнього ядерної енергетики, відбувається, з моєї точки зору, надто повільно. Згадані документи розглядаються з 2015 року. Це неприпустимо для цієї галузі. Вона має стрімко розвиватися. Адже ядерна енергетика – це низьковуглецева технологія. Відповідно, подальший розвиток галузі передбачається в проекті Стратегії низьковуглецевого розвитку України як інструмент досягнення кліматичних цілей.

2. Про будівництво нових енергоблоків на Хмельницькій АЕС.

Якщо Уряд схвалить ТЕО остаточно, то до Верховної Ради надійде законопроект «Про розміщення, проектування та будівництво ХАЕС-3,4»

Ми маємо якнайшвидше такий законопроект розглянути та проголосувати, щоб не створювати законодавчі перепони для успішної реалізації цього довгоочікуваного проекту, який, до того ж, створює можливості для нарощування експорту електроенергії.

3. Необхідність внесення змін до ЗУ «Про публічні закупівлі».

Окрема проблема, яка потребує законодавчого врегулювання для забезпечення успішної реалізації проекту будівництва нових енергоблоків з ядерними реакторами – це внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі».

Цикл спорудження нових ядерних потужностей від початку виконання передпроектних робіт до введення об'єкту в експлуатацію становить біля п'ятнадцяти років.

Тобто, якщо ми говоримо про реалізацію завдань «Енергетичної стратегії – 2035» у контексті ядерної енергетики, ми маємо рухатися за жорстким графіком. Крім того, закупівля необхідних товарів, робіт і послуг, має відбуватися у суворій відповідності до чинного ядерного законодавства, орієнтованого на безумовний пріоритет забезпечення ядерної та радіаційної безпеки над іншими інтересами.

Визначення постачальників у сфері ядерної енергетики має ще й організаційно-технологічні особливості. Вибір перспективних ядерних технологій для будівництва нових енергоблоків АЕС в Україні буде здійснюватися на міжнародних конкурсах. Слід враховувати масштаби і складність проектів. Ми будемо заміщувати поки працюючі енергоблоки АЕС. Тому розробка критеріїв вибору нових типів ядерної технології має забезпечити стійкість енергосистеми. Паралельно доведеться відпрацьовувати питання обсягу і джерел фінансування проектів.

Організувати будівництво атомної електростанції дещо складніше, ніж закупити канцелярські вироби. Тому вважаю за необхідне внести зміни до Закону України «Про публічні закупівлі», що будуть враховувати специфіку ядерної галузі. Ці зміни, не створюючи простору для зловживань, тим не менше, мають бути спрямовані на підвищення ефективності процесу публічних закупівель. Зміни мають оптимізувати дії експлуатуючих ядерні установок організацій для запобігання аварійним ситуаціям та їх усунення. **Зміни мають забезпечити виконання прийнятих Верховною Радою рішень щодо проектування та будівництва ядерних установок.**

Закликаю колег, народних депутатів, приділяти увагу законопроектам, від ухвалення яких залежить стале функціонування та розвиток ядерної енергетики.

ВІДЕО: https://www.youtube.com/watch?v=DCA_Jn83Gws

Сайт Кабінета Міністрів України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Енергоатом, Атомпрофспілка, 27.06.2018

«Громадськість обговорила проблемні питання атомно-промислового комплексу»

26 червня 2018 року відбулось засідання Громадської ради при Міненерговугілля з питань роботи ядерно-енергетичного комплексу під головуванням Героя України, голови Громадської ради при Міненерговугілля **Семена Поташника**, за участю державного секретаря **Максима Немчинова**, представників ДП НАЕК «Енергоатом» та НКРЕКП, інститутів громадянського суспільства.

Учасники розглянули питання: про тарифну політику в ядерно-енергетичному комплексі України; про кадастр майданчиків для АЕС: необхідність його актуалізації та затвердження на законодавчому рівні.

Під час засідання атомники порушували питання щодо врегулювання проблемних питань роботи галузі, пов'язаних із низьким встановленим тарифом на електроенергію, що виробляють АЕС, про необхідність забезпечення надійного функціонування об'єктів ядерної енергетики, а також збереження кадрового потенціалу галузі.

Заступник директора Департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу **Світлана Кульчицька** зазначила, що Міненерговугілля занепокоєне хронічним недофінансуванням галузі в частині основних потреб оператора ядерних установок, а саме – витрат на заробітну плату персоналу, закупівлю свіжого ядерного палива, виконання в повному обсязі та у встановлені терміни заходів з підвищення безпеки.

Також наголосила, що саме оператор ядерної установки несе відповідальність за виконання в повному обсязі міжнародних зобов'язань держави та українського законодавства щодо безпечної експлуатації ядерних установок. «Ми повинні на державному рівні змінювати підходи та нести відповідальність за стале функціонування об'єктів ядерної енергетики», - наголосила Світлана Кульчицька.

Представники профспілки атомників, експерти в ядерній енергетиці зазначили, що, за їхніми підрахунками, тариф на електроенергію, вироблену АЕС, повинен становити не менше 71 коп за кВт, тоді як він встановлений НКРЕКП у розмірі 54 коп, що призводить до хронічного недофінансування галузі. Наводили приклади оплати праці в сусідніх країнах фахівців галузі. Неконкурентна заробітна плата, на їх думку, призводить до швидкого відтоку кадрів.

Учасниками відмічено, що сьогодні НКРЕКП не несе відповідальності за прийняті ними рішення щодо тарифної політики галузі, що в свою чергу потребує змін в процедурі прийняття ними рішень, вдосконалення методик розрахунків тощо.

Також учасники заходу обговорили інші питання щодо розвитку галузі в контексті прийняття Енергетичної стратегії на період до 2035 року, необхідності визначення майданчиків для нового будівництва тощо.

Інформація на цю тему -УНН, dailyUA, 27.06.2018, «Тариф на електроенергію з АЕС в Україні занижкий – атомники».

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 03.07.2018

У місті-супутнику РАЕС Вараш пройшли громадські слухання щодо «долі» блоку № 3

У місті-супутнику Рівненської АЕС Вараш 3 липня 2018 р. відбулися громадські слухання щодо продовження терміну експлуатації (ПТЕ) енергоблоку №3 РАЕС.

На них президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** зазначив, що атомна енергетика, як основна частка енергетичного сектору України, буде зберігатися і продовжувати розвиватися, оскільки це найнадійніше джерело постачання електричної енергії. Причому, найдешевшої екологічно чистої енергії, ціна на яку у 3,5 рази дешевша, ніж на теплову та на 20 відсотків дешевша за ту, що виробляється на гідроелектростанціях. У новоприйнятій урядом України Енергетичній стратегії України до 2035 року передбачається збереження на тривалий період домінуючої частки атомної генерації у виробництві електроенергії в Україні. Основною метою є збереження існуючого на сьогодні парку реакторних

установок – 15 ядерних енергоблоків, чотири з яких розташовані на майданчику РАЕС, та підвищення їх рівня безпеки.

*За матеріалами прес-центру РАЕС підготувала **Олександра ЮРКОВА***

Інформація на цю тему - Державна інспекція ядерного регулювання України, 03.07.2018, «Громадські слухання на майданчику Рівненської АЕС проведено»

ВСЕ Рівне, 03.07.2018, Юлія Люкшин, **«Скільки грошей отримають райони Рівненщини від атомки?»** Цьогоріч на райони, які розташовані навколо Рівненської АЕС уряд виділив понад 30 мільйонів гривень.

Електровести, УНІАН, Інтерфакс-Україна, Энергореформа,
Новое время (сайт), Укринформ, Бизнес.Цензор.Нет, 05.07.2018

**Турбоатом і Toshiba Energy Systems & Solutions Corporation за сприяння
Енергоатома підписали Меморандум про взаєморозуміння**

АТ «Турбоатом» та японська Toshiba Energy Systems & Solutions Corporation за сприяння НАЕК «Енергоатом» підписали 4 липня Меморандум про взаєморозуміння у сфері атомної енергетики. Документ було підписано у центральному офісі Енергоатома генеральним директором Турбоатома **Віктором Суботіним** і паном **Горо Янасе**, Директором, Віце-президентом Toshiba Energy Systems& Solutions Corporation у присутності президента Енергоатома **Юрія Недашковського**. У підписанні Меморандуму взяли участь представники Посольства Японії в Україні.

Компанії домовилися про початок взаємовигідної співпраці у напрямку впровадження проектів з модернізації турбінного обладнання машинних залів АЕС. У Меморандумі відзначено, що співробітництво Турбоатома і Toshiba базуватиметься на високому потенціалі і багаторічному досвіді обох компаній у розробці та реалізації нових інженерно-технічних рішень в ядерно-енергетичній галузі.

Відкривав церемонію підписання Меморандуму президент Енергоатома Юрій Недашковський, який висловив задоволення з приводу поглиблення кооперації провідного українського підприємства з одним зі світових лідерів в галузі енергетичного машинобудування.

Николаевские вести, 06.07.2018

**Депутаты Вознесенского горсовета не поддержали предложение об
обращении к правительству по недопущению поднятия уровня
Александровского водохранилища**

Депутаты Вознесенского горсовета не поддержали предложение об обращении к Президенту, Верховной Раде, Кабмину и Николаевскому областному совету по недопущению поднятия уровня Александровского водохранилища, которое было включено в повестку дня очередной сессии Вознесенского городского совета. Вопрос был внесен по инициативе оппонентов поднятия уровня водоема до проектной отметки 20,7 метров.

Об этом сообщили в Управлении информации и общественных связей ОП ЮУАЭС. В сообщении сказано, что руководитель штаба сопротивления «Защитим вместе Бугский Гард» **Олег Кравец** выступил перед депутатами с докладом, который содержал громкие обвинения, искаженные факты и откровенную неправду.

В противовес ему специалисты Южно-Украинского энергетического комплекса предоставили убедительные доказательства того, что поднятие уровня Александровского водохранилища не только не ухудшит экологическое состояние региона, но и будет способствовать его улучшению. В частности, запас воды, аккумулированный во время весеннего паводка, даст возможность обеспечить водоснабжение населения и отраслей хозяйства, а также санитарный попуск воды ниже плотины Александровской ГЭС в предписанном объеме 17 кубометров в секунду в течение всего засушливого периода, когда вододефицит в нижнем течении Южного Буга особенно обостряется.

Член делегации энергокомплекса, присутствовавшей на сессии Вознесенского горсовета, начальник управления информации и общественных связей - пресс-секретарь генерального директора ОП ЮУАЭС Александр Пелюх отмечает:

— Псевдозащитникам природы не удалось убедить депутатов. Неправдивая информация, а временами и откровенная клевета не помогли. Большинство депутатов не поддержали предложение об обращении к высшим органам государственной власти по недопущению поднятия уровня Александровского водохранилища.

Ранее сообщалось, что депутаты Николаевского областного совета решили обратиться в Кабинет Министров Украины, Министерство экологии и природных ресурсов Украины, Государственное агентство водных ресурсов Украины и прокуратуру, относительно ситуации, которая сложилась в Мигие, где после запуска ГЭС пересыхает один из самых больших Бугских порогов.

Барометр Южноукраинска, 08.07.2018

С 1 августа начнется капитальный ремонт гидроагрегата №1 Александровской ГЭС, - сумма тендера 2,2 миллиона

ОП Южно-Украинская АЭС объявила тендер на капитальный ремонт гидроагрегатора №1 Александровской ГЭС. Данная информация о соответствующем тендере на проведение закупок работ размещена на портале «Прозорро». Начало работ – 1 августа 2018 года. Работы должны быть завершены 22 сентября нынешнего года.

Стоимость работ - 2 миллиона 261 тысяч 208 гривен 13 копеек.

УНИАН, Укринформ, 04.07.2018

Народний депутат Вікторія Войціцька закликала парламентарів підтримати атомників (ВІДЕО)

Народний депутат України, секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки **Вікторія Войціцька** разом з представниками Атомпрофспілки під час брифінгу, що відбувся у Верховній Раді 3 липня 2018 року, закликала парламентарів підтримати інтереси кожного енергоспоживача України та атомну галузь країни.

«В той час, коли атомна енергетика є ключовою галуззю економіки нашої держави. Забезпечує генерацію понад половини всієї електричної енергії в Україні. Тепер ядерна безпека українських АЕС стоїть на грані, за якою – добробут нас і наших родин. Тариф для української «атомки» зараз складає трохи більше, ніж 1,5 євроценти. Це майже найнижчий тариф для всіх видів генерації у світі. Натомість

тариф для теплової генерації України, де монополістом є холдинг «ДТЕК» Ахметова, вищий за тариф АЕС у три рази. Тоді як за світовими мірками цей розрив не буває більшим за 30%. Це спричиняє не аби які ризики для атомної галузі. Формула «Роттердам+» вимиває кошти з ядерної галузі України. І це призводить до виникнення системних ризиків для української енергетики. Непокриті тарифом витрати за ядерне паливо становлять майже 1,5 мільярди гривень», - зауважила парламентар.

Вікторія Войціцька акцентувала увагу, про наявні перебої з фінансуванням виробничих програм АЕС, зокрема ремонтних робіт та програм безпечної експлуатації високоризикових ядерних об'єктів, про проблеми з обслуговуванням кредитних зобов'язань НАЕК «Енергоатом».

В свою чергу голова Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України **Валерій Матов** зауважив, що Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має підняти тариф на відпуск виробленої на АЕС електроенергії до такого рівня, який забезпечить сталий розвиток державної компанії «Енергоатом» і атомної галузі в цілому. При цьому він нагадав, що наприкінці грудня минулого року НКРЕКП затвердила тариф на вироблену на АЕС електроенергію на 2018 рік на рівні 0,54 грн за кВт-год, тоді як компанія подавала свої розрахунки зі ставкою 0,83 грн за кВт-год. А вже у березні виявилось, що поточний тариф Компанії на відпуск електроенергії не покриває її мінімальних потреб, зокрема, на закупівлю ядерного палива в поточному році не вистачає 1,436 млрд грн.

ВІДЕО: <https://www.youtube.com/watch?v=mynFaZZx0vY>

Інформація на цю тему - Facebook, Вікторія Войціцька, Сайт партії Самопоміч, 03.07.2018, «Вікторія Войціцька: Ключові тези мого сьогоднішнього брифінгу у Верховній Раді разом з працівниками Атомпрофспілки».

ЕлектроВести, 04.07.2018, «Тариф на електроенергію ТЭС в Украине почти в 3 раза выше, чем для атомных станций. Атомщики требуют «перераспределить средства».

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, 05.07.2018

Про проведення громадських слухань з розгляду матеріалів з обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблока № 4 ЗАЕС у м. Нікополь

Реалізуючи права громадян та їх об'єднань на участь у розгляді питань і процесі прийняття рішень, пов'язаних з використанням ядерної енергії, виходячи з принципів відкритості та доступності інформації щодо діяльності Запорізької АЕС, Нікопольська міська рада спільно з ВП «Запорізька АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом» розпочала процес організації проведення громадських обговорень з розгляду матеріалів з обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблока №4 ЗАЕС.

Приводом для зустрічі з громадськістю є завершення проектного терміну експлуатації енергоблока №4 ЗАЕС - 04.04.2018 р. та розробка у зв'язку з цим Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока - основного документу, на підставі якого Державна інспекція ядерного регулювання України (ДІЯРУ) прийматиме рішення щодо можливості продовження терміну експлуатації енергоблока.

На Запорізькій АЕС вже половина енергоблоків працює у понадпроектний термін. 13 вересня 2016 року Державна інспекція ядерного регулювання України прийняла рішення про продовження терміну експлуатації блока №1 ЗАЕС до 23 грудня 2025 року, 3 жовтня 2016 року - блока №2 ЗАЕС до 19 лютого 2026 року, 3 листопада 2017 року - блока №3 ЗАЕС до 5 березня 2027 року.

Громадські слухання з розгляду матеріалів з обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблока №4 Запорізької АЕС у м. Нікополь будуть проведені 03 серпня 2018 року о 16:00 у приміщенні Нікопольського культурно-дозвільного центру за адресою: м. Нікополь, вул. Патріотів України, 94.

Інформаційне забезпечення та технічна підтримка проведення громадських слухань здійснюватимуться фахівцями ВП ЗАЕС. Програма заходу передбачає:

- презентацію матеріалів щодо обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблока №4 ЗАЕС;
- відповіді на запитання та зауваження учасників слухань;
- збір пропозицій, запитань та зауважень, одержаних у період проведення слухань.

Сподіваємось на активну участь та допомогу всіх громадських організацій, засобів масової інформації та окремих громадян у процесі проведення громадських слухань.

Питання та пропозиції приймаються на електронну адресу: ekolognik2@i.ua, uiso1@mgw.npp.zp.ua.

При поданні питань та пропозицій просимо вказати прізвище, ім'я та по-батькові, поштову або електронну адресу, телефон, факс (за наявності) запитувача для надання відповіді.

З питань проведення слухань звертайтеся до відділу екології Нікопольської міської ради або до Інформаційного центру Управління роботи з громадськістю та ЗМІ ВП ЗАЕС.

Додаткова інформація на цю тему – Сайт ЗАЕС, Енергоатом, 09.07.2018, «9 серпня фахівці ЗАЕС проведуть зустріч у форматі громадських слухань з громадськістю с. Дніпровка»

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, 11.07.2018, Фахівці ВП ЗАЕС проведуть зустріч у форматі громадських слухань з громадськістю Кам'янсько-Дніпровської об'єднаної територіальної громади»

Державна інспекція ядерного регулювання України, 06.07.2018

**Державна інспекція ядерного регулювання України
отримала відзнаку від МАГАТЕ**

З 18 по 22 червня 2018 року у Відні (Республіка Австрія) проходила зустріч представників компетентних національних органів з виконання Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію та Конвенції про допомогу в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації. Від України участь у заході взяла заступник начальника Відділу аварійної готовності та радіаційного захисту Держатомрегулювання **Наталія Біжко**.

«Метою наради було налагодження більш продуктивного обміну інформацією та вдосконалення взаємодії між компетентними органами країн-членів МАГАТЕ з

метою покращення національних систем аварійної готовності та реагування, а також імплементації двох вищезазначених Конвенцій», – розповідає Наталія Біжко.

В останній день зустрічі була проведена окрема п'ята нарада, присвячена функціонуванню Мережі реагування та надання допомоги (RANET).

Дана мережа була створена МАГАТЕ у якості оперативного інструменту для підтримки практичної реалізації Конвенції про допомогу у разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації. RANET представляє собою інтегровану систему координації міжнародної допомоги.

До мережі RANET приєднуються ті держави, які є учасниками Конвенції про допомогу в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації. У 2016 році до мережі долучилася й Україна.

За участь у міжнародній мережі реагування RANET Державна інспекція ядерного регулювання України отримала відзнаку від МАГАТЕ.

УНИАН, Бизнес.Цензор.Нет, Электровести, Укррудпром, 10.07.2018
«Енергоатом» перерахував 3,7 мільярда до фінрезерву, призначеного для зняття з експлуатації енергоблоків АЕС

Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» перерахувала 3,722 млрд грн до фінансового резерву, який призначений для зняття з експлуатації діючих енергоблоків атомних електростанцій.

Контроль за використанням та інвестуванням коштів фінансового резерву здійснює наглядова рада, персональний склад якої затверджений постановою Кабінету міністрів.

"Енергоатом" нагадав, що відповідно до Закону України «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» від 24 червня 2004 року НАЕК, як експлуатуюча організація (оператор) ядерних установок, починаючи з 2005 року, здійснює накопичення коштів фінансового резерву для фінансування заходів, пов'язаних з припиненням експлуатації та зняттям з експлуатації ядерних установок, шляхом відрахування коштів на спеціальний фонд Державного бюджету України.

Основним документом, на підставі якого здійснюється діяльність щодо підготовки до зняття з експлуатації, є «Концепція зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України», затверджена наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості №798 від 10 грудня 2015 року.

За встановленою потужністю ядерних енергоблоків Україна займає сьоме місце у світі.

Додаткова інформація на цю тему- УНИАН, 12.07.2018, «Полноценный финансовый резерв для снятия с эксплуатации действующих энергоблоков АЭС в Украине так и не создан - президент «Энергоатома».

Президент Национальной атомной энергогенерирующей компании «Энергоатом» заявляет, что финансовый резерв, который предназначен для снятия с эксплуатации действующих энергоблоков атомных электростанций Украины, полноценно так и не создан.

Об этом он сказал во время комитетских слушаний в Верховной Раде на тему «Ядерная энергетика Украины - вызовы и перспективы».

По его словам, за 40 лет эксплуатации энергоблоков было накоплено всего 3,7 млрд гривен, или 123 млн евро перечислень НАЭК в 2018 году.

”За такие карикатурные средства не то, чтобы хоть один блок снять с эксплуатации, этого не хватит даже на отдельные подготовительные этапы”, - уточнил президент компании. Ю.Недашковский добавил, что для решения данной проблемы нужно обеспечить две вещи - надлежащий размер отчислений и защиту от инфляции.

Также он уточнил, что все то же самое касается и Фонда по обращению с радиоактивными отходами, который был создан в 2008 году.

Сайт РАЕС, 09.07.2018

Реалізація заходів з модернізації та продовження ресурсу електротехнічного обладнання – вагомий внесок у підвищення рівня безпеки енергоблоку № 3 РАЕС

Персоналом електричного цеху Рівненської АЕС, в період планово-попереджувального ремонту на енергоблоці №3, організовано виконання значного обсягу заходів, спрямованих на продовження терміну експлуатації (ПТЕ) енергоблоку та підвищення його рівня безпеки.

За словами начальника електричного цеху (ЕЦ) РАЕС **Сергія Семенова**, переважна більшість робіт, передбачених Програмою ПТЕ та Комплексною зведеною програмою підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС, вже в цілому завершена. Виконуються заходи як за кредитні кошти ЄБРР, так і за власні кошти НАЕК «Енергоатом».

«Завдяки злагодженій роботі висококваліфікованих спеціалістів Рівненської АЕС та підрядних організацій усі заплановані заходи з продовження терміну служби електротехнічної частини енергоблоку №3 виконуються вчасно та на високому рівні. Їх реалізація сприятиме підвищенню рівня безпеки та надійності енергоблоку, що є пріоритетним завданням рівненських атомників», - прокоментував **Сергій Семенов**.

Insider, 12.07.2018

Дела атомные. Как Украина строит завод по производству ядерного топлива **Владислав Красинский**

Вторник, 10 июля, ознаменовался громким скандалом в сфере атомной энергетики. В распоряжении СМИ оказалось письмо якобы профильного министра **Игоря Насалика** к руководству российского “Росатома”, где он выражает заинтересованность в развитии двусторонних отношений.

Министерство энергетики уже опровергло планы достраивать завод вместе с россиянами, отметив что сейчас ведутся переговоры о выкупе их доли в этом проекте китайской компанией CNEIC. Глава ведомства в свою очередь считает, что его подставили.

INSIDER узнавал, может ли Украина перейти на собственное ядерное топливо и возможно ли вычеркнуть россиян из этого процесса.

Исходные данные

Доля атомной энергетики в объединенной украинской энергосистеме на данный момент составляет свыше 55%. Это так называемая “базовая” генерация, её себестоимость наиболее низкая. Два основных минуса: отходы и маневренность.

Вывоз на временное хранение и переработку отработанного топлива на территорию других государств стоит немалых денег. Потому в последние годы

Украина активизировала строительство централизованного хранилища в Чернобыльской зоне. Министр экологии **Остап Семерак** уверяет, что проект сверхбезопасен.

Ядерные энергоблоки в Украине спроектированы на работу на номинальной мощности, хотя проводились исследования возможности суточного маневрирования на ХАЭС. Но только исследования, поскольку для работы в маневренном режиме необходимо решить массу технических проблем.

В Украине в промышленных масштабах на мощностях “Восточного горно-обогатительного комбината” (ВостГОК) производится только урановый концентрат, дальше его обогащают в России, там же из подготовленного сырья изготавливают “ТВЭЛы” и назад продают уже готовые сборки.

Срок службы “ТВЭЛ” – 3-4 года, потом отработанное топливо отправляют назад в Россию, ежегодно хранение обходится государству в около 200 миллионов долларов. В 2015 году “Энергоатом” подписал контракт на поставку обогащенного урана с французской AREVA, также идут переговоры о возможности хранения и переработки отработанного ядерного топлива.

Компания “ТВЭЛ”, дочка российского госконцерна “Росатом” долгое время была монополистом поставок сборок в Украину. Однако американская компания “Westinghouse” (сейчас принадлежит японской корпорации Toshiba) адаптировала своё топливо под украинские реакторы и с 2005-го года оно также используется в экспериментальном режиме. Его производят в шведском городе Вестерос.

Таким образом Украине удалось диверсифицировать поставки. На четвертом году войны в страну заходит только 60-70% российского топлива. При этом сформирован резерв на случай резкого прекращения поставок. Его якобы хватит до 7 лет бесперебойной работы украинских АЭС.

Безъядерная зависимость

Источники на рынке утверждают, что разработанные с нуля сборки “Westinghouse” для реакторов советского типа ВВЭР-1000 действительно лучше: в них можно вынимать и заменять “ТВЭЛы”, циркониевый состав оболочки защищает от утечек, урана больше, деформация меньше.

Спрашивается, почему не перейти полностью на шведское топливо? Ответ: в договоре с российским “ТВЭЛ” до 2020-го года есть четко зафиксированный объем поставок. Выйти из него – означает нарваться на заведомо проигрышный иск в Стокгольмском арбитраже.

С другой стороны, зачем менять одну монополию на другую, если можно создать собственное производство ядерного топлива.

Важный момент: безъядерный статус не защитил Украину от российской агрессии в рамках Будапештского меморандума, однако де-факто запретил государству самостоятельно обогащать уран. Замкнутый цикл на данном этапе мы создать не можем без риска попасть в международную изоляцию. Нужен партнёр.

Для этого было создано совместное предприятие ЧАО “Завод по производству ядерного топлива”. 50%+1 акция в нём принадлежит украинскому госконцерну “Ядерное топливо” (сюда входит ВостГОК), оставшаяся доля – российской компании “ТВЭЛ”. Стороны должны были вложить в проект порядка 120 миллионов долларов. равными долями, а остальные средства привлечь в российском “Сбербанке”.

Номинально строительство объекта в поселке Смолино Кировоградской области началось в 2012 году. Через три года планировалось наладить выпуск ТВС, к 2020-му – топливных порошков и таблеток. В 2015-ом году министр энергетики **Владимир Демчишин** заявил, что российская сторона свои обязательства не выполнила, и проанонсировал расторжение договора.

Три года о проекте почти не вспоминали, пока в СМИ не появилось письмо якобы министра энергетики и угольной промышленности **Игоря Насалика** на имя первого замдиректора корпорации «Росатом» **Кирилла Комарова**. В тексте говорится о заинтересованности в дальнейшем развитии двусторонних отношений.

Позже, в комментарии “ЭП”, министр опроверг существование такого письма, показав якобы настоящий текст, где высказывалась “готовность обсудить состояние реализации совместных проектов в сфере атомной энергетики”. Насалик уточнил, что речь идёт о планах китайской компании China Nuclear Energy Industry Corporation (CNEIC) выкупить 50%-1 акцию “ТВЭЛ” в ЧАО “Завод по производству ядерного топлива”.

Во-вторых, возникает вопрос: когда украинские электростанции смогут перейти на топливо со своего завода. На рассмотрении в Кабмине несколько месяцев лежит проект постановления “Про утверждение Государственной целевой экономической программы развития атомно-промышленного комплекса на период до 2020 года”. Программа стоит **5,6 миллиардов гривен**: 303 миллиона из госбюджета, 1,97 миллиарда инвестиций, вероятно, китайских, и 3,37 – “другие источники финансирования”.

Предполагается, что основные инвестиции с украинской стороны будут вложены “предприятиями атомно-промышленного комплекса”, по сути, за счёт НАЭК “Энергоатом”.

В год украинским энергоблокам ВВЭР-1000 нужно всего 546 сборок. Для шести из них “Westinghouse” обеспечивает поставки по контракту до 2025-го года, для 6 блоков РАЭС-4 и ХАЭС-2 контракт с российским “ТВЭЛ” заключен на весь период эксплуатации.

Однако ГП “Ядерное топливо” планирует выйти к 2020-му году на необходимое количество сборок “для нужд отечественных АЭС”.

УНИАН, Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, Электровести, 11.07.2018

Кабмин перенес утверждение ТЭО достройки двух энергоблоков Хмельницкой АЭС стоимостью 72,5 млрд грн на следующее заседание правительства

Кабинет министров перенес утверждение технико-экономического обоснования (ТЭО) достройки энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС (ХАЭС, Нетешин, Хмельницкая область) стоимостью 72,44 млрд грн (в ценах на 5 мая 2017 года) на следующее заседание правительства.

Соответствующее решение было принято на заседании правительства 11 июля.

Утверждение ТЭО было перенесено по просьбе вице-премьер-министра по вопросам европейской и евроатлантической интеграции **Иванны Климпуш-Цинцадзе** для дополнительной доработки и проведения совещания на правительственном уровне.

В свою очередь министр энергетики и угольной промышленности **Игорь Насалик** заявил, что ранее никаких замечаний от вице-премьер-министра не было.

Ранее, 5 июля, правительственный комитет одобрил ТЭО достройки двух энергоблоков Хмельницкой АЭС стоимостью 72,5 млрд грн.

Согласно ТЭО, текстом которого располагает УНИАН, после денонсирования договора о достройке данных энергоблоков с Россией единственным вариантом, обеспечивающим достройку в наиболее короткие сроки при минимизации затрат, является применение реакторной установки (РУ) ВВЭР-1000 (водо-водяной энергетический реактор) производства компании **Skoda JS (Чехия)**.

На двух энергоблоках предусматривается установка турбины производства компании **"Турбоатом"**, а генератора от **"Электротяжмаша"** (оба предприятия - Харьков).

Электрическая мощность двух энергоблоков будет составлять **2200 МВт**, а годовое производство электроэнергии двух энергоблоков - **16,226 млрд кВт-ч**.

Общая стоимость достройки двух энергоблоков - **72,437 млрд грн** (в ценах на 5 мая 2017 года), в том числе стоимость оборудования - **46,3 млрд грн**.

Сроки строительства - 84 месяца от начала работ, а предположительный ввод в эксплуатацию энергоблока №3 - 2025 год.

Общее состояние строительной части на момент прекращения работ энергоблока №3 - 75%, энергоблока №4 - 28%.

Также указано, что возможна первая загрузка ядерным топливом производства компании Westinghouse (США).

В 2015 году Верховная Рада денонсировала соглашение о достройке Хмельницкой АЭС с Российской Федерацией.

По оценкам «Энергоатома», завершение строительства этих блоков даст дополнительную генерацию электроэнергии в Объединенную энергосистему Украины на уровне 15 млрд кВт-ч в год.

В начале ноября 2017 года «Энергоатом» получил от «Китайской национальной ядерной корпорации» (CNNC) и «Индустриального коммерческого банка Китая» (ICBC) предложение по предоставлению кредитных средств для финансирования завершения строительства двух энергоблоков Хмельницкой АЭС.

Справка УНИАН. Хмельницкая АЭС (ХАЭС) расположена на территории Хмельницкой области в городе Нетешин. В составе Хмельницкой АЭС работает два энергоблока (ВВЭР-1000) общей мощностью 2000 МВт (подключены в 1987 и 2004 годах). Основное назначение станции - покрытие дефицита электрических мощностей в западном регионе Украины. Работы по достройке 3-го и 4-го блока ХАЭС не ведутся несколько лет, в том числе и из-за отсутствия финансирования

Енергоатом, 12.07.2018

Про те як будується ЦСВЯП та чим живе та дихає Атомремонтсервіс – незабаром у ЗМІ АЕС (ФОТО, ВІДЕО)

Українське ядерне товариство спільно з Центром зовнішніх інформаційних комунікацій НАЕК «Енергоатом» провели просвітницький тур в зону відчуження Чорнобильської АЕС для співробітників ЗМІ АЕС. В ході візиту, який відбувся 5 та 6 липня 2018 року, учасники групи відвідали майданчик будівництва **Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу, оглядовий майданчику НБК, місто Прип'ять. Окремим пунктом програми було ознайомлення з роботою ВП**

«Атомремонтсервіс», переважна більшість працівників якого виконує ремонтні роботи на майданчиках АЕС.

Що стосується строків виконання будівельних робіт на майданчику ЦСВЯП, було повідомлено, що всі роботи на об'єкті, замовником яких є Енергоатом, виконуються за графіком. Паралельно Енергоатом у повному об'ємі виконує всі модифікації на ядерних установках - завершені всі тендерні процедури та законтрактовано основний обсяг обладнання, яке необхідне для модернізації трьох атомних електростанцій – Хмельницької, Рівненської та Южно-Української АЕС. А введення в експлуатацію пускового комплексу – встановлення перших контейнерів відбудеться 31 березня 2020 року.

Наступним об'єктом до огляду стало нове Сховище відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2), в якому буде зберігатись відпрацьоване ядерне паливо Чорнобильської станції. Його будівництво вже завершено. Зараз на об'єкті тривають випробування обладнання з імітаторами відпрацьованих тепловиділяючих збірок.

Найбільше враження, зі слів учасників прес-туру, на них справив оглядовий майданчик Чорнобильської атомної станції та новий безпечний конфайнмент об'єкту «Укриття» над четвертим енергоблоком, а також відвідування міста енергетиків Прип'яті.

Другий день прес-туру був повністю присвячений підприємству ВП «Атомремонтсервіс» - ознайомленню з роботою його цехів і лабораторій.

Директор Атомремонтсервісу **Віталій Шикун** розповідаючи про підприємство зауважив, що фахівці АРСу постійно працюють над опануванням нових ремонтних технологій.

«Тарифна політика Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг по відношенню до Енергоатома – це відверте утримання тарифу на мінімально можливому рівні, що в свою чергу призводить до неконкурентоздатності нинішніх заробітних плат персоналу структурних підрозділів та підприємств, що входять до складу Компанії. У тарифі на 2018 рік НКРЕКП передбачила збільшення зарплат ядерників тільки на відсоток покриття інфляції. Навряд чи такі цифри зупинять відтік кадрів», - зауважив керівник АРСу.

Враження учасників просвітницького туру:

РАЕС: Зона відчуження – територія майбутнього

http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/sustainable_development/54015-pro_te_yak_budutsya_tcsvyap_ta_chim_jive_ta_diha_atomremontservs_nezabarom_u_zm_aes/

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

РБК-Украина, Голос Украины (сайт издания), 27.06.2018

**Украина и Беларусь проведут демаркацию границы
в Чернобыльской зоне в 2019 году**

План демаркации украинско-белорусской границы рассчитан на 2018-2026 года

В следующем году Украина и Беларусь проведут демаркацию совместной границы в зоне отчуждения Чернобыльской АЭС. Соответствующее решение было принято во время 17 заседания Совместной украинско-белорусской демаркационной комиссии, которое состоялось 26-27 июня 2018 года в Луцке, передает пресс-служба Министерства иностранных дел.

Отмечается, что стороны также утвердили перспективный план демаркации государственной границы между Украиной и Республикой Беларусь, рассчитан на 2018-2026 года.

«Украинская сторона приветствует решение Совместной комиссии начать демаркацию украинско-белорусской государственной границы в зоне отчуждения Чернобыльской АЭС в 2019 году... МИД Украины расценивает это решение как важный шаг на пути к надлежащей договорно-правового оформления государственной границы между Украиной и Республикой Беларусь», - говорится в сообщении.

Также Совместная комиссия приветствовала намерение Европейского союза выделить финансирование на международную техническую помощь в рамках демаркации.

УКРИНФОРМ, 06.07.2018

Новий Указ про Зону ЧАЕС: площ менше, бізнесу більше, пенсії - теж

Марина Нечипоренко

Окремі обмеження для господарювання в зоні відчуження переглянуть. Але в ній назавжди залишаться місця, де люди ніколи не житимуть

Концепція відродження зони ЧАЕС, що діяла з 2012 по 2017 рік, тепер буде продовжена новим документом - **Стратегією відродження**. Подібні програмні документи для регулювання життя і господарської діяльності в Зоні укладають регулярно. Цього разу в Указі Президента №196/2018 йдеться про **“Про додаткові заходи з відродження територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, із соціального захисту постраждалих осіб, безпечного поводження з радіоактивними відходами”**.

Президент доручив Кабміну найближчі півроку розробити проект законодавчих змін, які, по-перше, дозволять переглянути правовий режим окремих радіоактивно забруднених територій — а, по суті, зняти окремі обмеження та заборони на здійснення господарської діяльності у трьох зонах всієї чорнобильської території — зоні навколо самої ЧАЕС (повного відчуження), зоні безумовного (обов’язкового) відселення та зоні гарантованого добровільного відселення. Та, по-друге, дозволять функціонально зонувати території та природоохоронні зони за видами діяльності, які там можна буде здійснювати.

При цьому нова стратегія передбачає, що десятикілометрова частина зони навколо станції, назавжди залишиться “нежилою” - тобто туди ніколи, в осяжному майбутньому людина для проживання не повернеться. І територія буде лише для спеціального промислового використання, на якій за умов дотримання безпеки праці можуть працювати та створюватись лише об’єкти поводження з радіоактивними відходами.

За словами, голови Державного агентства з управління зоною відчуження **Віталія Петрука**, вони ділять умовно усю Зону на 10-кілометрову, яка забруднена трансурановими елементами, хоча і не повністю, а лише великими плямами.

Одним із пунктів Указу є вимога “проведення щорічної дозиметричної паспортизації із зазначенням очікуваних доз опромінення населення, оновлення карт зон радіоактивного забруднення з визначенням та уточненням меж таких зон, забезпечивши належне фінансування цих заходів”.

Варто зазначити, що сьогодні на АЕС працюють близько 2,5 тис. осіб, а загалом на державних об'єктах, що там функціонують, до 10 тисяч.

В Указі Президента також йдеться про кілька соціальних ініціатив... **Петро Порошенко** дав вказівки Кабміну “ужити заходів щодо підвищення розміру пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання внаслідок Чорнобильської катастрофи, для осіб з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, і пенсій у зв'язку із втратою годувальника з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС з урахуванням збільшення показника середньої заробітної плати (доходу)”.

Із інших “неядерних” видів господарської діяльності, які розглядають як перспективні для ведення в Зоні, була ідея вирощування спеціальної енергетичної верби, яка не втягує в себе радіоактивні елементи і може спалюватися в опалювальних котлах. Кілька гектарів цієї рослини пару років тому висадили біля водойми-охолоджувача ЧАЕС. Зараз вчені вивчають рівні забруднення її радіонуклідами – наскільки рослина здатна “витягувати” їх із землі чи можливо потім цю енергетичну вербу використовувати для спалювання.

В новому президентському Указі окремо порушено питання створення спеціального візит-центру на території Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника. Адже є велика зацікавленість в “чорнобильському” туризмі, і вона з кожним роком зростає, особливо серед іноземців.

Радіо Свобода (сайт каналу), 12.07.2018

Україна розширює використання європейської системи моніторингу радіації

Україна розширює сферу використання європейської системи прогнозування, моніторингу наслідків радіаційних аварій та схвалення рішень **RODOS**, розробленої фахівцями з Німеччини, України та ще низки держав. Таку спільну заяву зробили представники Офісу з підтримки проєктів ЄС з радіаційної безпеки в Україні, керівники Чорнобильської зони відчуження, компанії «Енергоатом» і «Укргідрометцентру».

Наразі RODOS використовують всі українські АЕС, метеорологи та ДСНС, а упродовж двох останніх років його запровадили в Чорнобильській зоні відчуження. Ця система інтегрована з урядовими системами ухвалення рішень, використовує дані поточної погоди та її прогнозів.

Українські та західні фахівці працюють над тим, щоб система відстежувала та прогнозувала поширення радіації не лише через викиди з АЕС, а й унаслідок повеней, пожеж або торнадо.

За словами директора офісу з підтримки проєктів ЄС з радіаційної безпеки в Україні **Дейва Корбетта**, **RODOS** зміг точно спрогнозувати поширення радіонуклідів через пожежу у зоні відчуження у червні цього року та рух повітря, забрудненого рутенієм через техногенний викид у Росії восени 2017 року.

Він стверджує, що саме запроваджена в Україні система RODOS першою попередила світ про поширення рутенію та ймовірне місце викиду.

Чорнобильська катастрофа призвела до одного з найбільших викидів радіації. Це призвело до масового радіаційного забруднення територій, з яких виселили близько 200 тисяч людей. Зони відчуження були створені на території Київської області в Україні, Гомельської та Могилівської областей Білорусі, а також Брянської області Росії.

За даними ліквідатора аварії, еколога, автора наукових та художніх книг про Чорнобиль **Сергія Мирного**, рівень забруднення у Чорнобильській зоні відчуження, порівняно з 1986 роком, місцями зменшився в тисячу разів.

РІЗНЕ

Энергореформа, Дело (Сайт издания), Электровести,
Интерфакс-Украина, УРА-Информ, 27.06.2018

НКРЭКУ утвердила розничные цены на э/э для промпотребителей на III кв.

Данные: НКРЭКУ

Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ), рассчитала и утвердила розничные тарифы на электроэнергию для небытовых потребителей на третий квартал 2018 года.

Для большинства промпотребителей (23 из 32 энергокомпаний) тарифы незначительно увеличатся по сравнению со вторым кварталом. Наибольший рост тарифов будет для промпотребителей «Тернопольоблэнерго» (+2,3% и 2,1% в зависимости от класса потребления), наибольшее снижение – для клиентов «Энергия-Новый Раздел» (-1,9% и -1,6%).

Как сообщалось, тарифы для небытовых потребителей рассчитываются исходя из средней прогнозной цены закупки электроэнергии, технологических расходов в местных сетях, тарифов на распределение и поставку.

Прогнозная оптовая рыночная цена (ОРЦ) на электроэнергию на первый квартал 2018 года увеличилась на 9,5% – до 1495,46 грн/МВт-ч (без НДС). На II-IV кварталы 2018 года ОРЦ будет увеличена еще на 6,1% – до 1586,69 грн/МВт-ч (без НДС). В целом среднегодовая прогнозная ОРЦ на 2018 год составит 1561,99 грн/МВт-ч (без НДС), что на 15,4% больше среднегодовой ОРЦ на 2017-й (1353,66 грн/МВт-ч).

В статье приводятся **Тарифы энергоснабжающих компаний, коп./кВт-ч (без НДС).**

Российское атомное сообщество, 01.07.2018

Французские компании разрабатывают новые технологии по выводу АЭС из эксплуатации и обращению с РАО

Французский оператор атомных станций **EDF** совместно с компанией **Veolia** разрабатывают робототехнику для демонтажа реакторов с газовым охлаждением и для остекловывания радиоактивных отходов. Соответствующее соглашение об этом было подписано 26 июня.

В настоящее время EDF занимается выводом из эксплуатации 6 газоохлаждаемых типа UNGG (Uranium Naturel Graphite Gaz – «газоохлаждаемые графитовые реакторы на природном уране») на площадке АЭС Бюже, Шиноне и Сен-Лоран. Они вступили в строй в период между 1963 и 1972. За исключением первого блока АЭС «Шинон» который был закрыт в 1973 году, все они действовали более 20 лет.

При выводе из эксплуатации этих энергоблоков Veolia готова предоставить EDF свои технологии, касающиеся дистанционно управляемых комплексов, для безопасного демонтажа активных зон реакторов.

Параллельно с этим обе компании займутся совместными разработками в части витрификации (остекловывания) радиоактивных отходов. Разработанная Veolia технология GeoMelt позволяет законсервировать отходы низкого и среднего уровня активности с целью последующего безопасного захоронения. Ранее эта технология уже была использована при выводе из эксплуатации объектов в Хэнфорде в США и в Селлафилде в Великобритании.

Как подчёркивается в совместном заявлении генерального директора EDF **Жан-Бернара Леви** генерального директора Veolia **Антуана**, целью соглашения является соединение наработок этих компаний с целью их коммерциализации и промышленного развития. В перспективе они рассчитывают внедрять свои технологии не только во Франции, но и в других странах.

Sinoatom.RU, 11.07.2018

Китай создает стратегические запасы урана

Правительство Китая проводит политику, направленную на создание запасов природного урана.

Такой вывод содержится в докладе исполнительного вице-президента компании UxC **Николаса Картера**, представленном на прошедшем 25-29 июня 2018 года в Вене международном симпозиуме URAM-2018.

Начиная с 2010 года, китайские атомные компании резко увеличили ежегодно приобретаемые объёмы урана - в первую очередь, за счёт роста импорта.

В этот период запасы природного урана в Китае прирастали в среднем примерно на 45 миллионов фунтов в пересчёте на U3O8 в год.

Усилия Китая направлены на достижение самодостаточности по урану. В то же время, как отмечается в докладе, китайские компании «сокращают своё присутствие» на спотовых рынках урана.

По оценкам UxC, к настоящему моменту запасы природного урана в Китае составляют приблизительно 447 миллионов фунтов в пересчёте на U3O8.

При этом значительная доля (до 50%) запасов урана в Китае должна рассматриваться как «национальный стратегический запас», а не избыток, полагает докладчик.

УкрЗахідІнформ, 11.07.2018

В Узбекистане построят атомную электростанцию

10 июля Президент Узбекистана **Шавкат Мирзиёев** провел совещание по вопросам реализации организационно-технических мероприятий по созданию в стране атомной энергетики для удовлетворения потребностей промышленности и населения.

С развитием экономического и производственного сектора, увеличением численности и повышением уровня жизни населения потребность в электроэнергии будет возрастать. В данной связи в Узбекистане в сотрудничестве с Госкорпорацией «Росатом» (Россия) достигнуто соглашение о строительстве к 2028 году атомной электростанции из двух энергоблоков мощностью 1 тысяча 200 мегаватт каждый, что позволит сэкономить 3,7 миллиарда кубометров природного газа.

Отмечалась необходимость создания в стране нормативно-правовой базы, касающейся новой сферы, разработки проекта Закона “Об использовании атомной энергии” и соответствующего постановления с учетом их соответствия требованиям МАГАТЭ и международным актам.

В целях подготовки высококвалифицированных специалистов в Ташкенте планируется открытие филиала Московского инженерно-физического института.

Підготовлено Науково-технічною спілкою
енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>